Ն 1374 — 1889 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26 ՇԱԲԱԹ — 1307 ՀԷՄԱՁԻ ԻՒ ԷՎԱՎԵԼ 16 — ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱԿ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱԿ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԳՕՆԷ ՏԻՊԱԹԼԱՐԸ

	12 պլեթ	6 պլեթ	3 պլեթ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջէնտիպէ 20 ղրուշտան

{صاحب امتياز: جيوله‌كيان}

ԵՐԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՊԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, 2½ պլեթ 3ինգ սահիպէ ղրշ. 5
Վերնագիր սահիպէ 11ի 10ր. հա. » 3
Մէջինատը նաֆիսյա տարբ. պէնտէր մէջենանէն գապուլ օլունաճագ վէ ատէ՛ օլունմայան էջրագ իսատ օլունայաճագ տարբ։

Խարէխանէսի, Սթամպօլտա Գալաթա Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ձիվանէկեան մահթասրնտա տարբ։ Գեանֆիֆէի մէվատտա հագգրնտա կազէթանէն սահիպ վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ՀԱՎԱԼԵԱՆՆԵՐԸ միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ Շարգի Ռումելի տախիլինտէ պուլընան Շարգ շրջէնտրֆէրլէրի խաթլարընտա հուգուզը հիւքիւմէթը Սէնիյէ մուղայիր հարէքէտի էմէլինտէ պուլընմատըր հագգընտա Սատրազամ հազրէթլէրինէ թէէմինաթը գաթիյէ իթա էյլէմիշ օլարը՝ ճիհէթլէ, Շաքիր բաշա հազրէթլէրի նին մէէմուրէն Պուլկարիսթանա ի զամը թէէխիր գրլընմըշ տրը։

Պուլկար շրջէնտրֆէրլէրի միւտիրի Մ. Նիգօլօֆ՝ ճումատա էրթէսի ագշամքի գաթար իլէ Տէրսաատէթէ կէլիպ, Սատրազամ հազրէթլէրինէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

Մուտիրլէյհ Մ. Նիգօլօֆ՝ տիւն ագշամ Պուլկարիսթան գարու քէթխիւտասը Մ. Վուլգովիչ իլէ պէրա պէր չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէք իտի։

——

Թարիխ կազէթասրնէն յունվար 1 թարիխի նիսֆէսինտէ Վիէննատան չէքիլէն աթիտէքի թէլէկրաֆ նէյր օլունմըշ տրը։

Բիվայէթը մէվսուպէյէ կէօրէ, Ալէքսանիա իմբէրաթօրը՝Տէրսաատէթէսն զիյարէթինտէ Օսմանը գուվվէի ասքէրիյէսինէն ինթիզամընտան բէք չօգ մէմնուն օլուպ, Պէրլինէ ատտիթինտէ պագը մէհաֆիլը ասքէրիյէտէ «Պէնիմ էֆքեարըմա ասքիրը Օսմանիյէնին ինթիզամը» տէրէճէի քէմալատ օլորընտան, Թիւրքիա՝ իհթիյաճաթը ասքէրիյէսինի իրֆա ի տէճէք հալտէ տիր։ Միսմաղ պէլէն Թիւրքիա ատէյհնէ պիր մուհարէպէ իտէպիմէք իչիւն բէք չօգ ճասրէթ լազըմ կէլէճէք, վէ Թիւրքիանէն տիւշմանլարը՝ բէք պէօյուք միւշքիրթաա թէսատիֆ էյլէյէճէք տիր։ Պինամէրին հանկը տէվէլթ օլուր իսէ օյսուն, պէօյլէ պիր մուհարէպէնին թէհլիքէլէրինի կէօզէ ալտրըմազ իչիւն բէք չօգ թէրէտտիւտ իտէճէք տիր։ տէմիշ տիր։

——

Մէքէտթիպը ասքէրիյէ միւֆէթթիշը ուժումիսի վէ էրքանը հարպիյէ ուժումիյէ բէիսը սանխի օլուպ մէէգունէն Ալէքսանիատա պուլընան ֆէրիդ Կօյց բաշա հազրէթլէրի՝ ախիրէն Ալէքսանիա էրքանը հարպ բէիսի ժէնէրալ Վալտէրսէ իլէ միւլագաթ իտէրէք ,օրտու՝ հիւմայունլարճա պագը իսլահաթ վէ թէնսիգաթտան պահս էյլէմիշ, վէ ասքիրը Շահանէի բէտիֆէնին թըդգը Ալէքսանիա ասքիրը բէտիֆէսի ուսուլինտէ իսլամ վէ թէնսիդ օրնանաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Միշարէլէյհ Կօյց բաշա հազրէթլէրի՝ իբի սէնէ տահա տէվլէթը Ալիյէ խըտմէթինտէ գալաճաղընտան, թէնսիգաթը մէգքիւբէյի օ զէմանա գատար իճրա ու իթմամ իտէպիլէճէք իմիշ։

——

Գաթուժտան իշար օլընտրգընա կէօրէ, չէհրը մէգքիւբտէքի էէնի լիմանընը բուսի յունվար 15տէ քիչատ իտիլմէսինէ բէսսէն գարար վէրիլմիշ տիր։

Գաթուժա իտոսալ վէ օրատան իսրաճ օլընաճագ հէր նէվի էմթատան պէհէր բուտ իչիւն պիր գարիք ախզ օլընաճագ տրը։

——

Սօֆիատա պիր գաչ կիւնտէն պէրու ինֆլուէնցա խասթալրընընը արթատրը վէ բէրնս Ֆէրտինանտրն տաիրէսինտէ պագը քիմսէլէրին վէ գօնսօլօսլարտան պագըլարընը խասթա օլորգլարը վէ ֆագաթ չիմտիյէ գատար վէֆիյաթ օլմամասընա նազարէն իլլէթը մէգքիւբէրնին զարարսըզ իտուկի թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

Բարիզտէն իշար օլընտրգընա կէօրէ, Մ.տը Գամնտտա՝ չէհրը մէգքիւբտէ ինֆլուէնցատան մուզտարբպ օլան ֆագիրլէր իչիւն 10,000 ֆրանգ իանէ վէրմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս Օրէնթալ)

Մատրիտ 5 յունվ.

Գուհրանը վիւքէլա՝ հէնուզ խիթամ պուլմամըշ տրը։ Սբանիա նախպէի հիւքիւմէթի դրալիցա Մառի Գրիսթին թարաֆընտան պիր հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլա թէշքիլինէ մէմուր իտիլէն Մ. Սակասթա՝ մէգքիւր հէյէթի թէշքիլ իչիւն միշքիլաթը ազիմէյէ թէսատիֆ իթմէքտէ տիր։

Մատրիտ 6 յունվ.

Մէհաֆիլը բէսմիյէնին քեաֆֆէսինտէ զանն վէ թախմին օլընտրըզընա կէօրէ, եէնի հէյէթը վիւքէլա թէշքիլինի եարընտան էվվել նէթիճէքէզիր օլամայաճագ տրը։

(Աժանս պը Գոնդրանինօբ)

Մատրիտ 6 յունվ.

Գրալ խասթա տրը։

Բարիզ 6 յունվ.

Ինֆլուէնցա էսկի հայինտէ տէվամ իտէյօր։ Ճումատա կիւնի վուգու պուլան վէֆիյաթըն մրգտարը 270 տիր։

Բոմա 4 յունվ.

Իթալիա գրալը՝ աթ իլէ կէզմէյէ չրգմըշ օլարը հալտէ աթտան տիւշ միւշ իսէ տէ, պիր չէյ օլամըշ, վէ էօյլէնտէն սոնրա պիր արապայը պիզզան քէնտիսի իտարէ իտէպիլ միշ տիր։

Բրակ 4 յունվ.

Բրէնս Շարլ տ'Աւէրսբէրկ վէֆաթ իթտի։

ԱՀՎԱԼԸ ՍԲՀՀԻՅԷ

Պու կիւնէրտէ Տէրսաատէթտէ հիւքմիւնիւ իճրա իթմէքտէ օլան խասթալրգլարտան տօլալը պէյէտիրէ տարիբէլէրինճէ մուվազգաթէն իսթիտատ օրնմագ իւզրէ աթբպպահ հազիգատէն 8 գաթրն ինթիսապ ու իրսալը լիւգումը՝ Շէհր Եմանէթինտէն Թրպպիյէ նէզարէթինէ իշար գրլընմըշ տրը։

Շէհրիմիզ աթբպպահ հազիգասրնտան տօքթ. Վիոլինին պու քէրրէ նէչր իթտիկի պիր մէգալէտ օգունտրգընա կէօրէ, մէքթէպլէրին գաբատրլմասը սէմէրէսի օլմագ իւզրէ չէհրիմիզտէ գըզլը խասթալրը ազալմայա պաշլամըշ տրը։ Ինֆլուէնցա իսէ կիմտիքճէ արթմազտա օլուպ, պունտան էվվել պիր էվտէ պիր խասթա պուլընը իքէն, շիմտի պիր էվտէ 7—8 խասթա պուլընմագտասրը։ հաթթա պու խասթալրընա միպթելա օլանլարտան պագը լարը՝ թէմամլյա էյիէշմէզտէն էվվէլ սօգաղա չրգտրգլարընան,սաթլիճան վէ կէօյլուս նէզլէսի խասթալրգլարընը եռագալամագտա տրլար։

Մէքթէպը Միլքիյէի Շահանէ իլէ ի լէ իտատիէսինէ տէվամ իտէն չակիրտանտան պիր չօղընն խասթայան տրգլարը, վէ տէրսլէր թաթիլ իտիլմէյէճէք օլուրսա սընրքիլարտա խասթալրգտան նաչի չակիրտան գալմայաճաղը՝ Սոպոհա եաղլան միւթատտիտ վարագալարտա պէյան օլընարագ Մէհարիֆ նէզարէթինին նազարը տրգգաթը ճէլլ օլընըյօր։

Հոկտ. նոյեմ. վէ դէկտ. այլարընտա Ալթընճը Տարէի պէյէտիյէ մէմուրլարը թարաֆընտան զապթ օրընան մախլուութ վէ պօղուգ եէյինթիլէր տէֆթէրի տիր։

«Եճենէպի եաղլար իլէ մախլութ օյան երիմիշ եաղ, վէ հէման թէմամըյլա նոհուտտան միրքքէպ գաճ վէ վէ պօղուգ մասթիգա նիմունէլերի վէ պայաթ սրղրը էթի վէ չիբիրմիշ զէյթին թանէլերի վէ 3-4 բարչա քէչի էթի»

* * *

Ինֆլուէնցա խասթալրը՝ պիր հաֆթատան պէրու Իզմիրտէ տախի հիւքմ սիրմյէ պաշլամըշ տրը։

* * *

Սէլանիքտէն պէր վէճճը աթի եաղրմըշ տրը։

«Կրիք եախօտ ինֆլուէնցա խասթալրը՝ չէհրիմիզտէ տախի ղուհուր իտէրէք, մէքթէպլէրէ տէվամ իտէն չօճուգլարրն 4տէ 1ի իլէթը մէգքիւրէյէ թուլթուլուպ եամտրընտան, մէքթէպլէր գաբանաճագ հալէ կէլտի։ Մէգքիւր խասթալրգ՝ էն զիյատէ Լեահուտի մահալլէլէրինտէ հիւքմինի իճրա իտէրէք, եիւզլէրճէ ատամը խասթա իտէյօր»

պէի հիւքիւմէթի դրալիցա Մառի Գրիսթին թարաֆընտան պիր հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլա թէշքիլինէ մէմուր իտիլէն Մ. Սակասթա՝ մէգքիւր հէյէթի թէշքիլ իչիւն միշքիլաթը ազիմէյէ թէսատիֆ իթմէքտէ տիր։

Մատրիտ 6 յունվ.

Մէհաֆիլը բէսմիյէնին քեաֆֆէսինտէ զանն վէ թախմին օլընտրըզընա կէօրէ, եէնի հէյէթը վիւքէլա թէշքիլինի եարընտան էվվել նէթիճէքէզիր օլամայաճագ տրը։

(Աժանս պը Գոնդրանինօբ)

Մատրիտ 6 յունվ.

Գրալ խասթա տրը։

Բարիզ 6 յունվ.

Ինֆլուէնցա էսկի հայինտէ տէվամ իտէյօր։ Ճումատա կիւնի վուգու պուլան վէֆիյաթըն մրգտարը 270 տիր։

Բոմա 4 յունվ.

Իթալիա գրալը՝ աթ իլէ կէզմէյէ չրգմըշ օլարը հալտէ աթտան տիւշ միւշ իսէ տէ, պիր չէյ օլամըշ, վէ էօյլէնտէն սոնրա պիր արապայը պիզզան քէնտիսի իտարէ իտէպիլ միշ տիր։

Բրակ 4 յունվ.

Բրէնս Շարլ տ'Աւէրսբէրկ վէֆաթ իթտի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Իզմիր վիլայէթինտէ էմրաք վէ արազիի Սէնիյէտէքի քէօյ մէքթէպլէրինէ պիր միւֆէթթիշ թային գրլընտրը կիպի, մէգքիւր քէօյլէրէքի ճամիլէրէ պիրբր մինարէ ինշարընա վէ եէնիտէն 13 մէքթէպ միւշարընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ վէ չակիրտան իչիւն 4000 ատէտ տէրս քիթապը իհսան պուրըլմըշ տրը։

—Թուրէյէտ օգունտրգընա կէօրէ, Մալիյէ Նազրը Դագդեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Պագը Ալիյէ պիլագիմէ Սատրազամ Բեամիր բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ, վէ օրատան տարբէր Մալիյէյէ կիտէրէք, ադշամա գատար վազիֆէի Նէզարէթբէնահիլէրի իլէ մէշղուլ օլմուշ տրը։

—Բէժի գօմիսէրի Նուրի պէյ հազրէթլէրի,յէ Մալիյէ նէզարէթի ադրասրնտա հէմ Բէժի թէմէթթիւրինին վէ հէմ տէ թիւթիւն չիֆթիլիքլէրինին իսթիֆատէսի արթ մասրխուսուսընտա ճէրէյան իտէն պագը մուխապէրաթ վէ միւզաքէրաթ նէթիճէսինտէ, գօմիսէրը միւշարէյէյհ հազրէթլէրինին պու իչի եէնիտէն կիպի պիր սուրէթտէ վիճուտ կէթիրէճէք միւթալաաթը՝ պիր լայիհա էսասյէ սուրէթինտէ գալէմէ ալմասրնա վէ օլարհա իւզէրինէ իսթիշարէի քէյֆիյէթ իչիւն իչին պիր գօմիսիօնը մախսուսա հէվալէ ղընընմասրնա գարար վէրիլմիշ օլարը, վէ լայիհանրն տա պու կիւն եարընմալյէ նէզարէթինէ թագտիմ օլան մագ իւզրէ պուլընտրը թ.հ.էէ՝ Ն տա օգունմըշ տրը։

—Մէճլիսօրիւն պէյանրնա կէօրէ Տօքթ. Քէշքիմյանցան Տիգրան բա շա իլէ Տօքթ. Մ. Սէվասթօրուլօ՝ ճումատա էրթէսի կիւնիւ Տախիլիտ նազրը Միւնիր բաշա հազրէթլէրինին նէկտտինտէ տավէճ պուլբրլարագ, մումախիլյհիւմա օրատա Տախիլիտ միւսթէշարը Բատվան պէյ հազրէթլէրի թարաֆընտան գապուլ օլունմըշլար, վէ միւմէճշարը միշարէյէյհ հազրլէթլէրի թարաֆընտան վուգու պուլան պագը քէլիմաթ վէ էնսասի մուսիհնանէ իւզէրինէ իքի թապիպ՝ եէքթիկէրինին էլինի ագարագ պարբրլմըշլար տրը։

—Բարիզտէ նէչր օլան Լ. Ֆրանգաթասրնէն մէմալիքը Շահանէյէ ռուխսուլի հագգընտագի մէմուրիյէթ՝ կազէթասի մէգքիւրը միւտիրի թարաֆընտան վէրիլէն թէէմինաթ իւզէրինէ պու քէրրէ գալտրրբլմիշտրը։

—Տիւն Բուսի Ծնունդ օլմասը հասէպէյէ Սթամպօլտա Պաղդ բաղաը պագդալ էնանֆը թարաֆընտան թէտարիք իտիլէն սուճուգ, բասրըմա վէ բէյնիր կիպի եէյէճէք՝ հասպսխանէի ուժումիտէքի մահպուսինէ միլիլէթ թէֆրիգ իտիլմէքտիգնն տաղրրբլմըշ տրը։

—Շէհր Եմանէթինտէ միւթէչէքիւլ իանէ գօմիսիօնը թարաֆընտան Միտիլլիտ զէյզէյէտէն միւսապ օլանլար իչիւն մահալլի գօմիսիօնընա տիւն իքինճի տէֆա օլարագ 10,000 ղրշ. կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Մուսուլ վիլայէթի մէմուրինը միլքիյէ վէ մայիյէսինէ 5—6 գաթա սուի տհվալէրինտէն տօլալը իշտէն էլ չէքարիրիլմիշ տիր։

—Տիւն հայտար բաշատան Իզմիտէ հարաքէթ իտէն ագշամ գաթարը՝Պօսթանճը սթասիօնը գուրպինտէ խաթթըն իւզրինէ եամմըշ օլան պիր պահրիյէ նէֆէրինին 4 բարմ ղընը քէսմիշ, վէ մերգում՝ հայտար բաշա խասթախանէսինէ նագլ օլընմըշ տրը։

—Անատօլու իչէրլէրինտէնՏէրսաատէթէ կէմիրիլմէքտէ օլան գօյունլար՝ պիր գաչ կիւն էվվլինէ կէլինճէյէ գատար Իզմիտտէն իւէրի կէչիրիլմէմէքտէ իքէն, պունտան պէօյլէ շրմէնտրֆէրլէ Տէրսաատէթէ նագլինէ միւսաատէ օլունմասը հագգընտա Իզմիտ միւթէսարրբֆիլըղընա էմր վէրիլմիշ տիր։

—Կէչէն ճումատա էրթէսի ագշամը սաաթ 1¼ բատտէլէրինտէ էտիրնէյտէ Գուլէ գաբու նամ մահալտէ հարիգ զուհուր իտէրէք, էթրաֆա սիրայէթլէ 25 տիւքքեան վէ պիր չօգ խանէլէր վէ Մէտարիֆ օթէլի միւհթէրեգ օլմուշ, վէ ֆեանկրն անճագ սապահա գարշը սէօնտիւրիւլէկիմիշ տիր։

Ֆահալը հարիգէ ճիվար պուլուն Բում քիլիսէսիյէ թէաթրօսը՝ հարիգէ գարշը կէլմէմիշ օլսա ի տի, Խորիսէ չէհրինին պաշլըճա մահալլէսի օրան վէ քեասիլէն ախչապ պուլունան Գալէ իչի նամ մահալ քեամիլէն միւհթէրեգ օլաճագ իմիշ։

—Շարգ շրմէնտրֆէրլէրի միւտիրը ուժումիսի Մ. Կրօսհօլց՝ պու քէրրէ էղսէր նէվ իլիթիֆաթը մախսուսի հազրէթը Եէհրի յարիյէ նալ օլմուշ տր։ Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Մ. Կրօսհօլցին սէպգաթ իտէն հիւսնիւ խրտէմաթընը վէ մէգքիւր շրմէնտրֆէրլէր գումբանեասը իլէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ պէյնինտէքի իսթիֆաքը մալիմին թէսվիյէսի զրմընտա պարոն հիրչէ վէքեալէթի իթտիկի սրրատա իպրազ իթտիկի տիրա յէթ ու ֆեթանէթի թագտիր պույուրարագ, պու քէրրէ միւտիրը ուժամիլէյհէ Օսմանի,յէ նիշանը զիյշանընը իքինճի բրնթպէսինի իհսան պուլուրմրշլար տրը։

—Մահքէմէի թէմեիզ ճէզա տա իրէսի բէիսի Հաչիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրի՝ ախիրէն մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իթմիշ օլարը հալտէ տիւնտէն իսթիպարէն մագամը մէմուրիյէթինէ էէնիտէն տէվամէ պաշլատրը իշիտիրմիշ տիր։

—Կէչէնէրբսէ Գալաթատա կէճէլէյին թապալքեար Եուսուֆը պիլ մուգապէլէ թէլեֆ իթմիշ օլան գաճկէմի համտի նամ շախսը 2 սէնէ հապսրնա վէ 5 սէնէ տէ գալթիրէ նէզարէթի ալթրնտա պուլընարբրլմասընա տիւն մահքէմէի ճիսալէթ-ֆէդարար վէրրրմրշ տրը։

—Անատօլուտա գրը չիտտէթլէ իճրան հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, Գօնեա թարաֆլարընտա պիր չօգ եէրլէրէ եաղան գարը քէսրէթինէ մէպնի մուխապէրաթ վէ միւվարէտաթ մինդաթի օլմուշ տրը։

—Ֆրանսա տէվլէթինին բէսմի թիճարէթ կազէմասը՝ Թարսուս վէ Առանատա իմալ օլընրպ հալէպտէքի Ֆրանսրզ գօնսօլօսը թարաֆընտան իչինրա իտրէն բամպուգ տօգումալարը Նիւմունէլերինին Ֆրանսա թիճարէթ վէ սէնայի վէ միւթէմիլքեաթ նէզարէթինէ իրսալ օլընտրգընը եաղմրշ տրը։ Պու նիւմունէլէր Բարիզ թիճարլարընա կէօնթէրիլտիքտէն սոնրա Ֆրանսանըն Լիլ, Ֆլէր, Լիոն, Բուպէ, Բուան վէ Թարար թիճարէթ օտալարընա վէ Լօարսէնայի ճէմիյէթի մարիֆէթիյլէ Սէնթ-Էթիէնտէ քիչատ օլընան սէրկիի ուժումիյէ իրսալ օլընմըշ, վէ պատէհու Լիլ շէհրի թիճարէթի միգէխանէսինէ իհսան իտիլմիշ տիր։

—Տիւնքի Թէվֆիհաթ ճէմիէլինտէ «Հայմանա» գազասը տէնիկէճէք եէրտէ ոէհվէնէ «Ճէպխանէ» գազասը տէնիրմիշ օլմազլա, թասհիհը քէյֆիյէթէ իսթիտար գրլընտը։

—Ցէրսաատէթ իլէ Զանագգալէ պէյնինտէ միւմէթտ օլան վէ ախրէն պօղուլան տէնիգ ալթը թէլէկրաֆ խաթթը պու քէրրէ թասիր օլընմազլա, եէնիտէն մուխապէրաթա պաշլանմըշ տրը։

—Պէօյուք ատատա պիր լիման ինշաաը վէ մէսարիֆը ինշայէյէ գարշրլրգ օլմագ իւզրէ քէշֆ վէ թախմին օլունան 142000 ղրշ.ա մուգապիլ, վարօրլա ամէտշիւտ իտէն եօճուլարտան օրա իսկէյէսինտէ 20չէր բարա տիպզյա թէսվիյէսի խուսուսը թահմը գարարա ալընմըշ իսէ տէ, Շուրաի Տէվլէթ տախիլիյէ տաիրէսինտէ վէրիլէն գարարտա եօճուլարտան 20չէր բարա նընն ախզընտան սարֆը նազարլա, տիկէր միւնասիպ պիր գարշրլրգ պուլունարագ, մէգքիւր լիմանընն սիւրաթը ինչասը լիւզումընն՝ Շէհր Եմանէթինէ իշար գրլընտրը իչիտիմիշ տիր։

—Նիկոլ սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ՝ ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մուհասէպէ գալէմի մէմուրլարընտան Թագուր էֆէնտի թասյին գրլընմըշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաղ. Ժողով Դիւանը տիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին Նանագահութիւնը թահթընտա պիր իճթիմաը իպթիտաի ադտ իթմիշ օլտրը կիպի, կէյճեէր ճումատա կիւնիւ տախի Բաղ. Ժողով Գալաթա Խորհրդարանընտա ապտը իճթիմա իտէճէք տիր։

——

Բաթրիգ վէքիլի Ասանեան Դեր. Տ. Ներսէս վարդապետ իլէ Բաղ. Ժողով Դեր-Ատեանապետի Գլխիկեան Յովհաննէս էֆ. բաղար կիւնիւ Թոքդարու քիլիսէսինէ ազիմէթ իտէրէք, պիր վասիյէտտէն տօլալը Բաթրիգխանէ իլէ մահալլի Թաղ. խորհուրդը միանընտա թէքէվվիւն իտէն մէսէլէյի սուրէթը գաթիյէտէ հալլ ու թէսվիյէ իթմիշլեր տիր։

——

Բաթրիգ վէքիլի Ասանեան Դեր. Տ. Ներսէս վարդապետ՝ Բաղ. Խորհուրդ միանընտա Արշաւունի Դեր. Տ. Յովհան Նէս վէ Ոսկանեան Դեր. Տ. Տաճատ վարդապետէր իլէ Բաղ. Ժողով ազասրնտան Էսպատեան Յովհաննէս վէ հաճեան Անտոն էֆէնտիլէր վէ Բաթրիգխանէ Դարու-քէհեասը Ֆրէնկեան սաատէթլու Աբրահամ էֆ. պուլընտրգլարը հալտէ, պու կիւն սաաթ 6տա Ֆէնէրտէ Բուսի Բաթրիգխանէսինէ ազիմէթլէ, Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլերի թարաֆընտան Բուսի Բաթրիգի Ֆրոնկեան սաատէթլու Սարգիս էֆ. Գալաթա Խորհրդարանընտան Գալաթա Խորհրդարանընտա ապտը իճթիմա իտէճէք տիր։

——

Բաթրիգ վէքիլի Ասանեան Դեր. Տ. Ներսէս վարդապետին տավէթինէ իճապէթէն տիւն Իսկիւտար Ս. Կարապետ քիլիսէի Աւագերէցի Փէհլիվանեան Արժ. Տ. Խորէն քահանայ իլէ Թաղ. խորհուրդ հէյէթի՝ ուժամիլէյհ վէքիլ նէզտինէ ազիմէթ իթմիշ օլտրգլարընան, Դեր. Տ. Ներսէս վարդապետ՝ ուժամիլէյհ Աւագերէց իլէ Թաղ. խորհուրդ միանընտա զուհուր իտէն իսթիֆաքը տէֆթ ու ըֆինէ սարֆը զաղէթ ու մագտերէթ իթմիշ, վէ պունդն իւզէրինէ Տ. Խորէն քահանայ տախի Աւագերէցիքտէն իսթիֆասընը կէրի ալմըշ տրը։

Իշպու իսթիֆայը կրօն. Ժողով զաթէն գապուլ իթմէմիշ իտի։

——

Շիլէճեան Դեր. Տ. Իգնատիոս վարդապետ տիւն Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին պիր «գարթ տը վիզիթինի» Ալանեան սաատէթլու Ստեփան բաշայա կէօթիւրէրէք, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան բաշի միւշարէլէյհին խմինէ միւսաարֆ օլան եէվմը մախսուսընը թէպրիք իթմիշ տիր։

Գարուիճը պաշը Տատեան Պօղոս ամիրա՝ հէնուզ պէրհայաթ իքէն Մայր Եկեղեցիյէ սէնէվի պիր մէպլաղ վասիյէթ իթմիշ օլտրընտան, սիւթէվֆիքի միւշարէլէյհին խմինէ միւսաարֆ եէվմը մախսուսընտա քիլիսէի մէզքիւրտէ հոգեհանգիստ տուվալարը օգունմագ միւթատ օլմաղլա, պու կիւն Ս. Պօղոս Պետրոս եօրթոսը օլմագ միւնասէպէթիլէ Թարարեան Դեր. Տ. Գարեգին վարդապետ պու սապահ Մայր Եկեղեցիտէ խասսէթէն Գուտտասը Շէրիֆ թագտիս իթմիշ, վէ մուախիրէրն ալար բուհանի իլէ վէ ճէմաաթ տախի պիրլիքտէ օլարագ Մայր Տաճարընն եանընտա քեահն միւթէվֆիգ Պօղոս ամիրանն մէզարը իսթիւնէ կիտիլիպ Պաշոսն տուվալարը օգունմըշ տրը։

——

Ուսումն. Խորհուրդն տավէթի իւզէրինէ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ կէտիկ Բաչա քիլիսէսի Թաղ. Խորհրդարանընտա մէզքիւր Խորհուրդ իլէ Ուսումն. Ակումբրն հէյէթը մուէսսիսէսի աղասրնրն միւթէլիթէն ադտիթտիկի իճթիմատա, Ուսումն. Ակումբրն թէչքիլաթ ու վէզայիֆի հագգընտա պագը գարարլար վէրիլտիկի կիպի, մրգ տարր մուայէնի օլան 30 ազանրն ինթիհապլյալ տախի իշթիղալ օլընարագ աթիտէքի զէվաթ թային օլընմշլար տրը։

Խրիմեան Տ. Մկրտիչ Ս. Արքեպս.
Լուսինեան Տ. Խորէն »
Մուրատեան Տ.Մելքիսեդեկ Ս.Արք.
Սրուանձտեանց Տ.Գարեգին Ս.Եպս.
Տերվիշեան Հ.Սերովբէ վարդապետ
Ոսկեան Տ. Տաճատ »
Արշաւունի Տ.Յովհաննէս »
Հիւնքեարպէյէնտեան Տ.Յովհաննէս աւագ քահանայ
Մկրեան Տ.Յովհաննէս աւագ քահանայ
Տէր Սարգսեան Տ. Սահակ աւագ քահանայ
Փօրթուգալ Միքայէլ էֆէնտի
Սագզղ Յովհաննէս »
Տօգթ. Թիրեաքեան Յարութիւն »
Դարագաշեան Մատաթիա »
Աղաբէկեան Մարկոս »
Իսթիւճեան Կարապետ »
Եուսուֆեան Յովսէփ »
Արշակ Յակոբ »
Պերպերեան Ռեթէոս »
Գուրգէն Յակոբ »
Ալաճաճեան Համբարձում »
Կիւրճեան Մելքոն »

ԳԱՀԻՐԷՏԷ ՍԹԱՄՊՈԼ ԳԱԶԻՆՕՍԸ

(Գաֆէ պը Գոնսթանտինօբ)

Գահիրէտէ Բարեգործական Ընկերութիւն միտիրի Գ. Մութաֆեան էֆ. հոկտ. 1տէ էօպէքիյէ պաղէսինին գարշրսընտա Մրսրը բօսթախանէսի իսթիխսալինտէ Սթամպոլ Գազինօսը (Գաֆէ տը Գոնսթանտինոբ) նամը,յա կիւզել վէ միւքէմմել պիր գազինօ քիւչատ իթմիշ տիր։ Իշպու գազինօ՝ պիր մէվզիի տիրաբատա մալիք օլորգտան մատատա, էշտա վէ մօպիլասը ղալէթ միւզէյրէն վէ էնվահ մէյրուպատի վէ միւսթրաթը ղալէթ նէֆիս վէ էհվէն օլտուղընտան, Գահիրէտէ էն պիրինճի գազինօլարտան պիրի պուլընմագտասրը։

Մութաֆեան էֆ. միւշթերիլէրինի էհվէր ճիհէթի սէմմունն վէ խաշնուտ իթմէյէ հազրը վէ միւհէյեա պուլընարընընտան, իչպու գազինօ՝ պիրլիասսա Տէրսաատէթտէն Գահիրէյէ կիտէն եօլճրլարա թավսիյէ օլընը։

ՊԻՆ ՊԻՐ ՁԷՇԻՏ

ՄԱՂԱՋԱՆԸ

Սթամպօլտա պէօյուք կէօմրիւլին գաչրրընտա 21 նումէրօտա վագը ՊԻՆ ՊԻՐ ՁԷՇԻՏ մաղազասը՝ մալլէրն բէք չօգ չէչիտի օլմասը վէ նէֆասէթ վէ էհվէնիյէթի նէթիճէսի օլարագ միւթէատտիտ միւշթէրիլէրի թարաֆընտան կէօրտիւկի բաղպէճտէն թէչվիգ օլընարագ Երլ Պաչը միւնասէպէթիլէ էվրօբատան տահա չէչիտի էմթաա նէֆիսէ վէ պիլիսասսա հէտիյէլիք էնվաի նէֆիս վէ ուլկուն սաաթլար ճէլպ իթմիշ օլտուղընը, վէ թէչրիֆ իտէճէք դէ վաթրն կէրէք մալլէրին նէֆասէթինտէն վէ ֆիյաթլարրն էհվէնիյէթինտէն, վէ կէրէք իրաէ օլընաճագ հէր նէվի սուհուլէթտէ պիր գաթ տահա մէհմունն վէ խոշնուտ օլաճագլարընը իլան իտէր։

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

Լիմոնճեան Քերովբէ էֆ.նին էսէրը գալէմի պուլընան ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ նամ էրմէնիճէ բօման՝ 2 ճիլտ օլարագ խիթամ պուլմուշ օլուպ, կէրէք մաթպաամբզտա վէ կէրէք Պաղչէ գաբուսընտա սուճու Պօղոս վէ Յակոբ աղալարրն միւքքանլարընտա վէ Աչճեան, Մարգարեան վէ Զարգարեան քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ սահր քիթապճրլարտա 2 ճիլտի 15 ղրշ. ֆիյաթլա ֆիրուխթ իտիլմէքտէ օլտրը իլան օլընը։

ԷՎՐՕՊԱՍՏԱՆ

ԻՆՁԼՈՒԷՆՑԱ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

Էվրոպանրն հէվան հէր թարաֆըն տա հիւքմիւնիւ իճրա իտէն ինֆլուէնցա խասթալըղը հադգընտա բասթա իլէ ալընան թաֆսիլաթ տրը։

Բարիզ 29 դեկտ.—կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ Բարիզտէ վէֆիյաթը ու�միյէ՝ 404 օյտըղը հալտէ, ճումաա կիւնիւ 303է էնմիշ, վէ տիւնքի կիւն 414է չըգմըշ տը։ Սաիր վաղրթլարտա օրթա հիսապա Բարիզտէքի վէֆիյաթ պիր հաֆթա զարֆընտա 1000տէն իպարէթ իքէն, կէչէն հաֆթա զարֆընտա 2528է պալիզ օլմուշ տը։

Տիւն սապահ խասթախանէ ա-թըպպասընրն պիրի՝ թալէպէյէ տէրս վէրտիկի սըրատա, ինֆլուէնցայա կիւզել պագըլտրը հալտէ, թէհլիքէսի օլմայրպ 5 կիւնտէ խասթանրն էյիլէշէճէյինի, վէ ֆագաթ սաթլիճանա վէ դալպ իլէթինէ միւպթէլա օյանլար իչիւն վախիմ օլտըղընը, վէ վէֆիյաթրն՝ մութլագա ինֆլուէնցա էսէրի օլմայրպ սաիր խասթալըդլարրն միւնզամմ օլմասրն տան նէչէթ իթտիկինի պէյան իթմիշ, վէ թէտապիրը սրհհիյէտ իթինա օլընմասընը թավսիյէ էլէմիշտիր։

Ինֆլուէնցա խասթալըղը՝ շիմտի Ֆրանսանրն հէր թարաֆընա եայըլմըշ տը։ Սէն Ֆրնի գասապասընտաքի գըզ մէքթէպիտէ 470 շակիրտէն 180ի խասթա օյմուշլար տը։ Սօմօրտաքի սիւմարի մէքթէպիտէ պիր կիւնտէ 105 թալէպէ խասթալըղա թուութումըշլար տը։ Նիմշէհրի թօքճը մէքթէպիտէ 150 չօճուգ խասթա տիւշմիւշլէր տիր։ Լիսէ մէքթէպի թաթիլ օլընմըշ տը։ Թուլօնտա 5 կիւն զարֆընտա 47 վէֆիյաթ վուգու պուլմուշ տը։ Կէչէն սէնէ մէզքիւր 5 կիւնտէ 28 վէֆիյաթ օլմուշ իտի։

Ինֆլուէնցա պիր դաշ կիւնտէն պէրու Մարսիլիատա տախի պաշ կէօսթէրմիշ տիր։ Բօսթա մէմուրլարրընրն 5տէ 1 գրամը խասթալանմըշլար տը։ Վարօր գումրանեալարը, կէօմրիւք վէ բօլիս մէմուրլարը տախի ազ չօգ մէզքիւր խասթալըտա միւթթէյա օյմուշլար տը։ Ժիմնազ մէքթէպի շակիրտանրընրն նրաքը տախի խասթա տիւշմիւշլէր տիր։ Հէքիմլէր՝ խասթալարա եէթիշմէյօրլար։ մամաֆիհի խասթալըդ զարբասը օյուշ, մըգտարը վէֆիյաթ չօգ արթմամըշ տը։

Վիէնա 29 դեկտ.— Ինֆլուէնցա խասթալըղը նիհայէթինէ վարմագտա տը։ Կէչէն 100 սէնէ զարֆընտա իչպու խասթալըդ 3 տէֆա Վիէննատա զուհուր իտուպ, հէր տէֆասընտա 30 կիւնտէն 36 կիւնէ գատար սիրմիւշ տիր։ Պու տէֆա դեկտեմբերին 6սընտա զուհուր իթտիկինտէն, յունվարրն 12սինտէ խիթամ պուլմասը իւմիտ օլընըյօր։ Ինֆլուէնցա իլաճը օլան ՈՒՆՅԷՐԷՆ՝ բէք չօգ սաթըլմըշ իսէ տէ, 17 խասթա՝ քէնտի պաշլարընա պու իլաճտան զիյատէճէ ալարագ վէֆաթ իթտիրլէրինտէն, հէքիմ ըէչէթասը օլմագսըզրն մէզքիւր իլաճրն սաթըլմասը՝ հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէն օլընմըշ տը։

Պէրլին 28 դեկտ.— Պու կիւն Պէրլինտէ ինֆլուէնցա ազալմըշ տը։ Խասսա ասքէրլինտէ ինֆլուէնցանրն զիյատէճէ եայըլտըղընա տաիր օլան բիվայէթին միւպալաղալը օլտըղը անլաշըլմըշ տը։ Խասթալըղրն ումումիյէշմէսինէ պինաէն, հիւքիւմէթ՝ պու պապատ մունթազամէն մալիւմաթ վէրիլմէսինի մէմուրինը մահալլիյէ էմր ու իշար էյլէմիշ տիր։

Տանցիկ չէհրինտէ ինֆլուէնցատան 2 քիշի վէֆաթ թթմիշ տիր։ Պունլարրն պիրի 30 եաշընտա դուվվէթլի պիր ատամ իմիշ։ Օլտենպուրկտա տախի ինֆլուէնցա զուհուր իտուպ, Օլտենպուրկ տուգասընրն թէաթրօսընտաքի օյունճրլարրն էքսերիսի պիրտէն պիրէ խասթալանմագլա օյուն թաթիլ օլընմըշ տը։ Մակտեպուրկտա ինֆլուէնցա չօղալըյօր։ Ֆրանգֆօրթտա տախի խասթալըգ զիյատէլէշիպ, Օբէրա թէաթրօսու օյունճրլարընտան 46 քիշի վէ ասքէրտէն 160 նէֆէր խասթա օյմուշլար տը։ Միւնիխտէ Մունդ եօրթ.սընտա 296 ասքէր խասթա օյուպ, էրթէսի կիւնիւ 40 քիշի վէ օպիր կիւն 72 քիշի տախի խասթա օյմուշլար տը։ Միւնիխ ամբպպասընրն պէյանրնա կէօրէ, էքսէրիա ինֆլուէնցա իլէ պէրապէր տանկ խասթալըղը տախի կէօրիւնիւպ, 3 կիւնտէ պէրթարաֆ օլըյօր իսէ։ Պէրլինտէ պիր չօգ զապիթլէր խասթա օյուպ, Սբանտաու ասքէրի ֆագրիգասընտա տախի 1300 մէյլէտէն 400 նէֆէրի խասթալանմըշ տը։ Վիւրթէնպէրկ գրալիցասը տախի ինֆլուէնցատան խասթա եաթմըշ տը։

Գօբէնհակ 29 դեկտ.— Պուրատա ինֆլուէնցա զարարսըզ սուրէթտէ զուհուր իտուպ պայգա խասթալըգ իլէ գարըշմամըշ տը։ Ցիւնէ գատար վէֆիյաթ օյմամըշ տը։ Կէչէն հաֆխա 6000 քիշի ինֆլուէնցայա թութուլմըշ տը։

Ֆիլատէլֆիա 28 դեկտ.— Ինֆլուէնցա՝ Ամերիգատա տախի եայըլմագտա տը։ Խասթա չօգ իսէ տէ, իլլեթին զարարսըզ օյտըղը մերվի տիր։

* * *

Իթալիատա ինֆլուէնցա խասթալըղընրն մէնը թէէսիրաթը իչիւն ֆէվգէլատէ իգտամ իտիլմէքտէ իսէ տէ, մէզքիւր խասթալըղրն կիթտիք ճէ եայըլմագտա օյտըղը խապէր վերիլիյօր։ Սբէցիատա 400 վէ Գաթանատա 1000 քիշի մէզքիւր խասթալըգտան մուգտարըպ տը։ Խասթալըգ պու քէրրէ Միլանտա տախի պաշ կէօսթէրմիշ տիր։ Մօտէնատա մէքթէպը հարպիյէ՝ խասթալըղրն չիտտէթինէ մէպնի թաթիլ իտիլմիշ տիր։

Մատրիատէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ պուհրանը վիւքէլատան զիյատէ ինֆլուէնցայա էհէմմիյէթ վերիլիյօր իմիշ։ Դեկտեմբերին 31ինճի կիւնիւ Մատրիտտէ 200 քիշի վէֆաթ թթմիշ տիր։ Մահը մէզքիւրը 21կինտէն պերու չէհրը մէզքիւրտէ մրգտարը վէֆիյաթ 1500է պալիզ օլմուշ տը։

Մալթա ճէզիրէսինտէ տախի ինֆլուէնցա զուհուր իթմիշ տիր։

Լոնտրատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ Ալէմանիա սէֆիրի գոնթ հացֆէլտ ինֆլուէնցատան եաթմագտա իմիշ։ Լօրտ Սալիզպէրինին տէ մէզքիւր խասթալըղա միւպթէյա օյտըղընը կէչէն կիւն թէլէկրաֆ խապէր վերմիշ իտի։

Ինֆլուէնցա խասթալըղը՝ Օտէսատա պիր դաշ կիւն գատար ազալմըշ օլտըղը հալտէ ախիրէն թէքրար քէսպը չիտտէթ իթտիկինտէն, էլեեվմ չէհրը մէզքիւրտէ 10000 քիշի պու խասթալըգտան մուգտարըպ իմիշլեր։ Մրգտարը վէֆիյաթ տախի էրէյիճէ չօղալմըշ տը։

ՍՕՍԻԷԹԷ ԺԷՆԷՐԱԼ

ԳԱՆԳԱՍԸ

Շիրքէթը Ումումիյէ (Սօսիէթէ Ժէնէրալ) պանգասը՝ մէճլիսի ի տարէսի՝ հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսինի վագթընտան էվվէլ ճէմ իմմէյէ գարար վերմիշ տիր։ Մէճլիսը մէզքիւր՝ ալաֆր։ Մայիսին 23ինճի կիւնիւ եէրինէ ալաֆրմարտը 20նճի կիւնիւ իճթիմա իտեճէք տիր։

Կաղէթայատա թէպիզ օլընան իլանանմէլէրտէ, հիսսէտարանրն՝ ամթիւզ զիքր իքի սուրէթը թէսվիյէտէն պիրինի ինթիխապ տավէթ օլընճագլարը պէյան օլընմըշ տը։ Պու հալը զարապէթիշթիմալրն սէպպպլէրի՝ մէճլիսը իտարէ թարարֆընտան հիսսէտարանա տիր։ Մէճլիսը մէզ քիւր ազալ միւհմէրէմէսինէ հիսսէտարանտան հիչ պիր շեյ կիզլէ մէմէյէրինի, վէ Շիրքէթը Ումումիյէնին մաթլուպաթրը մուճասասլէն պիլտիրմէյէրինի վէ էլեեվմ մուգու պուլան թախմինաթլարընը միպէյէյին պիր տէֆթէր նէյր էյլէմէյէրինի պիր թավսիյէ իտէրիզ։ Կէչէն սէնէ րէս իլմամին թախմինի խուսուսընճա սէհվիյաթը ազիմէ մուգուա կէլմիշ իսէ, պու քէրրէ տախի պու կիպի սէհվիյաթ վուգուա կէլմէսի միհհթէմիշ տիր։

Պունանն գուրթուլմագ իչիւն էն էյի եոլ թաֆսիլաթը միւքէմմէլէ

Մամաֆիհի ալագատարանրն խաթրլարընա չէօլէ պիր միւլահաղա վարիտ օլմագտա տը։ Եանի 1889 մայիս 29 թարիխինտէ մէճլիսը ումումի սուրէթինտէ իճթիմա իտէն հիսսէտարանա թէպլիզ, վէ մէճլիսը իտարէ ազալարը թարաֆլարընտան իմզա օլընան բարօրթօտա, թարիխը մէզքիւրտէ բէս իլ մալա ասլա խաբէլ կէլմէտիկի վէ հաթթա 1455 լիրան Օսմանի իլէ 30 զէյլբդ պիր իհթիյաթ ագչէսի տախի ճէմ օլընապիտիկի պէյան իտիլմիշ իտի։ Սոն 7 այ զարֆընտա հիսսէ սէնէտաթը գրյմէթինտէն 1էր լիրա գատար թէնզիլինի միսմէթլիմ օլաճագ գատար քիւլլիյէթլի պիր զարարը մուճիպ օլան վագ՝ աճայ նէ՞տէն իպարէթ տիր։

Պէրէքէթ վերսին քի, 1889 սէնէսի էանասընտա, պիր շիրքէթը մալիյէ վէ սարրաֆիյէյի՝ գուրօնրը թէէտիյէ իթմէմէյէ վէ եախսոտ սէրմայէսինին պիր մրգտարրը զարար վէ զիյան սըրասընտա կէօսթէրմէյէ իճապար իտէն հիչ պիր բօլիթիգա հատիսէսի վէ մալիյէ պուհրանը զուհուր իթմէմիշ տիր։ Պիլաքիս թահվիլաթ ֆիյաթը կիթտիճէ թէզահիւտ իթմիշ վէ Շիրքէթը Ումումիյէ սանտըղընտա բիւլլիյէթլի թահվիլաթ պուլընմըշ օլմաղա, շիրքէթը մէզքիւրտէ՝ թէմեթթիւաթը քիւլլիյէ հասրը իթմէլի իտի։ զաթէն Շիրքէթը Ումումիյէ ըէիսլէրինի միսսէլէմէյէրի իգթիզասընճա պէօյլէ թէմեթթիւաթրն հուսուսլի ումումրը թապիիյէտէն ատտ օլընմագ իգթիզա իտէր իտի։

Շուրասը խաթրտան չըգարըմամալը տը։ Շիրքէթը Ումումիյէ՝ Գալաթանրն էն մէչհուր վէ էն միճէրրէպ պանքէրլէրինտէն միւրէք քէպ պիր իտարէ մէճլիսինէ մալիք օլտըղը վէ Էվրօպա իլէ պիր խայր մուխապէրաթ վէ միանսէպաթը պուլընտըղը հիհէթլէ, հալ ու մէվգրի դայէթ բարլագ պիր սուրէթտէ օլմալը իտի։ Ֆագաթ Շիրքէթը Ումումիյէնին բէք տէ մաճիպը մէմունիյէթ պիր հալտէ պուլընմատըղը՝ կաղէթալարա թէպլիզ գըլընան իլանանմէտէն անլաշըլմագտա տը։

Պու հալը զարապէթիշթիմալրն սէպպպլէրի՝ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան հիսսէտարանա պիտիրիլէ ճէյի աչքեար տը։ Մէճլիսը մէզքիւր ազալ միւհմէրէմէսինէ հիսսէտարանտան հիչ պիր շեյ կիզլէ մէմէյէրինի, վէ Շիրքէթը Ումումիյէնին մաթլուպաթրը մուճասասլէն պիլտիրմէյէրինի վէ էլեեվմ մուգու պուլան թախմինաթլարընը միպէյէյին պիր տէֆթէր նէյր էյլէմէյէրինի պիր թավսիյէ իտէրիզ։ Կէչէն սէնէ րէս իլմամին թախմինի խուսուսընճա սէհվիյաթը ազիմէ մուգուա կէլմիշ իսէ, պու քէրրէ տախի պու կիպի սէհվիյաթ վուգուա կէլմէսի միհհթէմիշ տիր։

Պունանն գուրթուլմագ իչիւն էն էյի եոլ թաֆսիլաթը միւքէմմէլէ իթա էյլէմէք վէ պու խուսուստա ալէագատար օլանլարը մէճլիսը իտարէ ազասը կիպի առա իմմէքտէն իպարէթ տիր։ զիրա ազալ մումարիյէյիւմ՝ պու իչտէ պէօյիւք պիր մէսուլիյէթ թահթընտա պուլընմագտա տըրլար։

Մէճլիսը իտարէ՝ Շիրքէթը Ումումիյէ մուամէլաթրընրն իճրասընա տեվամ օլընմասընը վէ եախսոտ շիրքէթը մէզքիւրէնին պիր չօգ սենէլէրտէն պերու տիւշար օլտըղը հալը թէհլիքէլիշիմալ միանսէպէթիլէ սերմայէտէն գալան մրգտարը ադչէնին ալագատարանա կէրի վերիլմէսինի թէնսիպ իտուպ իմմէտիկինի հիսսէտարանա պէյան էյլէմէլի տիր։

Շիրքէթը Ումումիյէ՝ նիզամէն անճագ 4 սենէ տահա մէվճուտ օլապիլէճէկինտէն, սերմայէնին պագրյէսի սահիպլէրինէ կէրիյէ վերիլիր իսէ 50—60,000 լիրա գատար իտարէ մէսարիֆի թասարրուֆ իտիլմիշ օլուր։ Ասկապը թահվիլաթ միյանընտա պաղը զենկինլէր պուլընտըղը կիպի, մէնֆաաթլարը մուգատտէս օլան վէ մէճլիս թարաֆընտան ունուտրլամասը լազըմ կէլէն պիր թագմեեթիմ վէ տուլլար տախի մէվճուտ տը։ Էկէր պաղը սէպպպլէրտէն տօլալը Շիրքէթը Ումումիյէնին պագասընը արգու իտէն պիր գաշ ադա մէվճուտ իսէ, ադաի մուամալէյիհիմ՝ քէնտի բարալարը յա պիր իչ շիրքէթի թէչքիլ իտեպիլէճէք գատար զինկին տիրլեր։

(Թարգ.)

ԷԹՆՕԿՐԱՖԻ

Պաղչէճիք մէքթէպի մուալլիմիներնէն Ադրբասեան Երուանդ էֆ. «էթնօկրաֆի» (ազգագրություն), եանի ագվամը միլլաթլէրիֆէնին մէնշա վէ մէպսարնտան պահիս իլը էճնասը պէշերի մէվզուը պահս իտէրէք, մէքթէպը մէզքիւրտէ տէրս մագամընտա ախիրէն պիր նուրթ իյրատ իթմիշ օլմաղա, նուրթը մէզքիւրը պէր վէճէը աթի անէն տեբճու նէշր իթմէյէ պաշլարըզ։

ՐԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՆ

Քաղաքակրթություն և անտաղաքակրթություն.

Ամբողջ երկրագնդիս վերայ բնակող ժողովուրդք, հինգ մեծ բաժանմանց մէջ ապրող ցեղերն երկու դասակարգի կը բաժնուին, քաղաքակիրթք և անքաղաքակիրթք։ Դուք գիտէք, սիրելի աշակերտներ, թէ ո՞ք են այդ հինգ բաժանմունք։ Եւրոպական ազգերն ամբողջ քաղաքակրթեալ են, այս մասին կրնամք ըսել՝ Եւրոպիոյ մէջ բնակող ժողովուրդք գրեթէ առհասարակ հասած են այն միջոցներուն յորս կը ձկտին, հասած են այն նպատակին որ պիտի դիւրացնէ նոցա առօրեայ աշխարհային կենցաղն, յաղթական պիտի հանդիսացնէ բարոյականութիւնն, մտաւորական յառաջադիմութիւնն։ Եւրոպական զանազան ազգաց քաղաքակրթութեան մէջ աստիճանի տարբերութիւն կայ միայն։ հիմն նոյն է ամէնուրեք։ Միւս չորս բաժանմանց մէջ ապրող ժողովուրդք ոմանք քաղաքակիրթ են, իսկ այլք նուազ կամ առաւել անքաղաքակիրթք, մանաւանդ Աֆրիկէ և Բազում կղզիս Ովկիանոս խեղճաբար ապրող ցեղերն։ Այս զանազան անքաղաքակիրթ ցեղերու պատմութիւնն չգրած, նախ պէտք է գիտնալ թէ ի՞նչ է քաղաքակրթութիւնն, և թէ որպէսի՞ պայմաններու մէջ ապրող ժողովուրդ մը կըրնանք քաղաքակրթեալ կոչել։ Քաղաքակրթութեան սահմանն տալէ յառաջ հարկ է որ իրողութիւն մ'ըսեմ ձեզ։ գրեթէ դեռ ոչ բազում տարիներ յառաջ քաղաքակրթութենէ զուրկ եղող ժողովրդոց Լուսնի անունն կը տրուէր, սակայն այժմ այդ սխալ առումն գրեթէ կը մոռցուի և հետզհետէ ընդհանրական կը լինի անքաղաքակիրթ յորջորջումն։ Վաղն դի վարէն են միայն այն առունկերն և ծաղիկներն որք ինքնաբերաբար կաճին, առանց մարդոց աշխատութեան, հոգատար ձեռք մը չը խնամեր նոցա գեղեցկութիւնն, ինքնին կը բուսնին և ապա կը թառամին անտես։ մացառներուն և դաշտերուն մէջ շատ տեսած էք անուշ այս տեսակ ծաղիկներ։ Նմանապէս վայրենի կը կոչուին այն կենդանիներն որք մարդոց ընտանութենէն և բնակարաններէն հեռի կը շրջին առանձինն կամ հօրանեներով, կը ՇՆասեն մարդոյն, թշնամի են միմեանց և կապրին միայն իրենց բնազդներովն։ ահա իմացաք թէ ի՞նչ ըսել է վայրենի։ Այս բառին բուն նշանակութեամբն ժողովուրդ չը կայ այլ եւս աշխարհի վերայ։ Թերեւս նախապատմական ժամանակաց մէջ առանց բանականութեան օգնութեան, առանց բարոյականի կատաղի բնազդներով ապրէին մարդիկ, սակայն ներկայ ժամանակիս մէջ քաղաքակիրթ ազգերու յարաբերութիւնէն և չփումէն զուրկ մնացող ժողովուրդք չեն համապատասխաներ բը։ նաւ մեր ի վեր անդր ըրած ենթադրութեան, վասնզի այդ անքաղաքակիրթ ժողովրդոց մէջ ամենէն ստորին համարուածն իսկ այսօր իւր պաշտպանութեան համար ստեղծած է զանազան զէնքեր, պատսպարուելու համար շինած է օթեւաններ և վերջապէս գտած է այն տարրն որ բոլորը քաղաքակրթութեան համար անհրաժեշտ պայմանն է, այսինքն կրակն։ Զոր օրինակ ամենէն ստորին ցեղերն՝ թզուկ հոթքոտներն, Այնոներն, Պուշմաններն, Պոթոգուտներն, Եալեդոնիոյ բնակիչք զուրկ չեն բոլորովին այն միջոցներէն որոց զարգացումն և կատարելագործութիւնն յառաջ կը բերեն այն ցանկալի վիճակը զոր ՀԱՂԹՈՒԹԻՒՆ կը կոչենք, որ կը դիւրացնէ նիւթական կեանքն, ապրելու միջոցներն որ անքան դժուարին և նողկալի են անքաղաք-

---

(280)

ԴԸՋԸԼ ՎԱՄԻՑԷԹՆԱՄԷ

ՄԻՒԷԼԻՆ

ԳԶԱԶԱԻԷ ՏԷ ՄՕՆՔԴՐԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Մատմազէլ Մարթ՝ պու սօն քէլիմէլէրի իչիտինճէ թիթրէտի վէ ըէնկի աթըպ պիր սար սարը վէ պիր գըբ գըրմըզը օլտու։

Պիր ազ սօնդրա մէրգումէ գըզ՝ տիւշար օլտըղը հէյէճանընը թէսքինէ մուվաֆֆագ օլուպ, լաքին երինէ եավաշ պիր սէտա իլէ ծագա խիթապէն տէտի։

—Տօգթօր, տէտինիզ քի պէնի սէվէրսինիզ։ . .

Ծագ.—Վէ թէքրար տէրիմ քի, սէվէրիմ սիզի, Մարթ։ Ճան ու կէօնիւլտէն սէվէրիմ սիզի . . Նէ գատար միմքին իսէ պէն տէ սիզի • գատար սէվէրիմ...

Մարթ.—Էօյլէ իսէ պուռնը պանա իսպաթ իտինիզ։

Ծագ.—Նա՞սըլ։

Մարթ.—Վալիտէմին եասընտան չըգընճայա գատար արթըգ պիր տահա իչպու աչգ ու սէվտանըզտան պահս իթմէմէնիզի պանա վատ իտինիզ։ . .

Ծագ.—Պիր սէնէ՝ . . . հէյան պիր սէնէ գալպիմէ սիւքիւթ իթտիրէյիմ, էօյլէ՞ մի։

Մարթ.—Պու պապտէ սիկէ չօգ մինէթտար օլաճաղըմ։ . . Պու ըէճամը ըէտտ իթմէյինիզ։ սօն նէֆէսինի գուճաղընըզտա թէսլիմ իտէն սէվկիւլիւ քէրիմէնիզին խաթրը իչիւն։ . . հագգըմտա հըսս իթտիկինիզ մուհասպպէթին խաթրը իչիւն պու թալէպիմի պանա տիրիզ իթմէյինիզ։

Մարթըն սէտասը հէր նէ գատար հիւզնէնկիզ իտի իսէ տէ, լէթաֆէթ ու հէլավէթտէն արի տէյիլ իտի։

Ծագ Լակարտ՝ կէնճ գըզըն սէօզ ու սէօհպէթինի տինէյէրէք պիր նէվի սէքէր հալէ տիւշար օլմուշ իտի։

Նիզամըզ վէ չէտտ պիր սուրէթտէ մէրգումը գալպի չարբմագտա իտի։

Ծագ.—Էյ պու պիր սէնէնին նիհայէթինտէ սիզի աչգ ու մուհասպպէթիմտէն պահս իթտիկիմտէ, արթըգ պանա սիւքիւթ իթտիրմէյէճէքսինիզ, տէյի՞մ մի։

Մարթ.—Խայր, սիւքիւթ իթտիրմէյէճէյիմ։ . . .

Ծագ.—Վէ «Պէն տէ սիզի սէվէրիմ» տէյու ճէվապ վերէճէքսինիզ, տէյի՞մ մի։

Մարթ.—Իսթիգպալին սըրրընը եալընըզ Ալլահ պիլիր։ . . . խսթիգպալ ճէնպպը Հագգըն եէտը իլահիսինտէ տիր։ . . .

Ծագ.—Լաքին պանա իւմիտ վերիյօրսընըզ նէ՞։

Մարթ.—Իւմիտ սիզէ տիրիզ թթմէյէ հագգըմ եօք տը։ . . . —տիյէրէք կիւլիւմսէտի վէ էլինի Ծագա ուզաթտը։

Սախթէ տօգթօր Թօմասըն՝ գըզընն նազիք էլինի Թութարագ պիր արզուսի չէհվանի իլէ տուտագլարընա կէօթիւրտիկինտէն, պու հարքէթ՝ էօքսիւզ գըզը պիւթիւն վիւճուտըյա թիթրէթտի։

Ծագ պասէհու.—Բէք էյի։ . . . հէր նէ գատար պիր սէնէ պիր ասր տիմէք իսէ տէ մուվաֆագաթ իտէրիմ։ . . . սիզի հիչ պիր էյ տիրիզ թթմէմ։ . . . Պուն-տան մատտա սիզ պէնի պիւսպիւթիւն իւմիտսիզ պրաքմատըզընըզ կիպի, պէն տէ սիզի բէք զիյատէ սէվտիկիմտէն, նիհայէթ պէնի ահըյըզ ուզուն միւտտէթ աչգընըզա սուզան օլմագլըզմա գաիլ օլմայահագսընըզ։ . . . Խայր, խայր։ . . . պանա ճէվապ վերմէյինիզ։ . . . պու իւմիտ, պու բույա իլէ պէպէնիպ եաշամագ իսթէրիմ։ . . . —տէտի վէ կէնճ գըզտան միւֆարէգաթ իթտի։

Մարթ՝ իլք կիւնտէն պէրու էյիճէ տիւշիւնիպ թաշընմըշ օլտըղընտան, սախթէ տօգթօր Թօմասընա ճէվապէն սէօյլէտիկի պիր գաշ սէօզ՝ միթալէթթ վէ թէֆէքքիւրաթը վագըասընրն նէթիյճէսի իտի։

Մարթ՝ քէնտի քէնտինէ.—Հէր հալտէ վագթ գազանմալը տը։ Թէտերը ֆէրզէնտանէմի, եանի վալիտէմին եասընը քէնտիմէ սիրէր ուութայրմ։ . . . պիր սէնէ միւտտէթ իսթէյիմ։ . . . Օ զմանա գատար տօգթօրրն ադ ու սէվտասը պագը գալըր իսէ, էլվէթթէ հալ ու ահվալիտէ թաատիլթթ ու թէպէտտիւլաթը քէսիրէ վագը օլաճագ տը։ Իհթիմալ քի Բօլը եէնիտէն կէօրիւրիմ։ . . . —տիյօր իտի։

Մէրգումէ էօքսիզ գըզընն պու զարարսըզ հիյէսի՝ անիտէ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլմուշ, զիրա Ծագ Լակարտ՝ բէք օ գատար մըրըլտանմագսըզրն թէքլիֆինի գապուլ իթմիշ իտի։

Ծագ Լակարտ՝ Բասգալ Սօնիչ իլէ սօն պիր գաշ սէօզ տահա սէօյլէնտիքտէն սօնդրա, գօնագտան չըգըպ պիր արապայա բաքիպ օլմուշ վէ Վէնսէն տէմիր եօլ սթասիօնընա չէքմէսինի արապաճըյա էմր իթմիշ իտի։

Լաքին հէնուզ էրքէն օլտըղընտան, Ծագ պիր գազինօյա կիրտի վէ Մատամ Լապառ իլէ պուլուշմագլարը սատթա պէքլէտտի։

Բընէ Լապառ՝ օ կիւնին պիր գըսմընտա պիր թագըմ չէյլէր միւպայէա իտուպ եօլճըլըզ իչիւն հագըրլըզ կէօրտիւքտէն սօնդրա, վալիտէսիյլէ թաատ իթմէյէ կէլմիշ իտի։

Մէրգումէ տէլիգանլը՝ արթըգ մէքթէպը բուհանի գըյաֆէթինի լապես օլմայրպ, մահ չուհատան մատուլ ալէա պիր գաթ բուպա կիյինմիշ վէ զպէյէ թէնասիպլի օլան պէտէնինէ բէք կիւզել եագըշտըրմըշ իտի։

Հէր նէ գատար եիպիհնտէ վէ տուտագլարընտա հիչ բէնկ եօք իտի իսէ տէ, քէնտինի զաթէն բէք կիւզել վէ նազիք պիր տէլիգանը օլտըղընտան, բէք չօգ գատընլար պունը քէնտինինէ սէօյլէմէկէ բէք զկատէ արզու իտէպիլիրլեր իտի։

Սաաթ եէտի պուչուգտա Մատամ Լապառըն պէպլէմէսի պիր քիրա արապասը թութմաղա կիթտի։

Գաբուճը՝ պիր չանթա իլէ պիր սանտըղը արապանրն սանտալեասը իւզերինէ եիւքլէթմէք իչիւն մէրգումէ պէսլէմէյէ եարտըմ իտուպ, պիր ազ սօնդրա անա օղուլ տէմիր եօլ սթասիօնընա տօղրու ազիմէթ իթտիլեր։

Բընէ Լապառըն բաքիպ օլաճաղը տէմիր եօլ գաֆարը գաչամ սաաթ սէքիզի գըրգ պէշ տագիգա կէչէրէք հարէքէթ իտէճէք իտի։

Գիլէթ մահալլերի հէնուզ աչըլմամըշ իտի։

Մէրգումէ տէլիգանլը՝ վալիտէսինի գօլթուղընա ալըպ, իքիսի պիրտէն սթասիօն սալօնընտա աղրը աղրը էկզոնտիլէր վէ եավաշ պիր սէտա իլէ գօնուշտարար։

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Մատամ Լապառըն՝ օղուլնա բէք օ գատար պիր մուհասպէթի եօք իքէն, միւտտէթը էօմրիւնտէ պէրինճէ տէֆա օլարագ վէ հիչ պիր կէօզէ չարբար սէպէպի օլմայարագ, չիմոի անալըզ հըսսը ուլանմըշ կէօրիւնիյօր իտի։

Ֆագիյէթ օլմուշ, զիրա Ծագ Լակարտ՝ բէք օ գատար մըրըլտանմագսըզրն թէքլիֆինի գապուլ իթմիշ իտի։

Ծագ Լակարտ՝ Բասգալ Սօնիչ իլէ սօն պիր գաշ սէօզ տահա սէօյլէնտիքտէն սօնդրա, գօնագտան չըգըպ պիր արապայա բաքիպ օլմուշ վէ Վէնսէն տէմիր եօլ սթասիօնընա չէքմէսինի արապաճըյա էմր իթմիշ իտի։

Լաքին հէնուզ էրքէն օլտըղընտան, Ծագ պիր գազինօյա կիրտի վէ Մատամ Լապառ իլէ պուլուշմագլարը սատթա պէքլէտտի։

Բընէ Լապառ՝ օ կիւնին պիր գըսմընտա պիր թագըմ չէյլէր միւպայէա իտուպ եօլճըլըզ իչիւն հագըրլըզ կէօրտիւքտէն սօնդրա, վալիտէսիյլէ թաատ իթմէյէ կէլմիշ իտի։

Մէրգումէ տէլիգանլը՝ արթըգ մէքթէպը բուհանի գըյաֆէթինի լապես օլմայրպ, մահ չուհատան մատուլ ալէա պիր գաթ բուպա կիյինմիշ վէ զպէյէ թէնասիպլի օլան պէտէնինէ բէք կիւզել եագըշտըրմըշ իտի։

Հէր նէ գատար եիպիհնտէ վէ տուտագլարընտա հիչ բէնկ եօք իտի իսէ տէ, քէնտինի զաթէն բէք կիւզել վէ նազիք պիր տէլիգանը օլտըղընտան, բէք չօգ գատընլար պունը քէնտինինէ սէօյլէմէկէ բէք զկատէ արզու իտէպիլիրլեր իտի։

Սաաթ եէտի պուչուգտա Մատամ Լապառըն պէպլէմէսի պիր քիրա արապասը թութմաղա կիթտի։

Գաբուճը՝ պիր չանթա իլէ պիր սանտըղը արապանրն սանտալեասը իւզերինէ եիւքլէթմէք իչիւն մէրգումէ պէսլէմէյէ եարտըմ իտուպ, պիր ազ սօնդրա անա օղուլ տէմիր եօլ սթասիօնընա տօղրու ազիմէթ իթտիլեր։

Բընէ Լապառըն բաքիպ օլաճաղը տէմիր եօլ գաֆարը գաչամ սաաթ սէքիզի գըրգ պէշ տագիգա կէչէրէք հարէքէթ իտէճէք իտի։

Գիլէթ մահալլերի հէնուզ աչըլմամըշ իտի։

Մէրգումէ տէլիգանլը՝ վալիտէսինի գօլթուղընա ալըպ, իքիսի պիրտէն սթասիօն սալօնընտա աղրը աղրը էկզոնտիլէր վէ եավաշ պիր սէտա իլէ գօնուշտարար։

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ, Մատամ Լապառըն՝ օղուլնա բէք օ գատար պիր մուհասպէթի եօք իքէն, միւտտէթը էօմրիւնտէ պիրինճէ տէֆա օլարագ վէ հիչ պիր կէօզէ չարբար սէպէպի օլմայարագ, չիմոի անալըզ հըսսը ուլանմըշ կէօրիւնիյօր իտի։

կիրթ ժողովրդեան համար՝ քաղաքակիրթ ժողովրդեան առջեւ դիւրին և ազնիւ կերպարանք մը կառնուն. անհատական ապահովութիւնը՝ որ բոլորովին կը պակսի ան քաղաքակիրթ ցեղերու մէջ՝ հզօր միջոց մը կըլլայ քաղաքակրթեալ ժողովրդեան մէջ տկարն պաշտպանելու ընդդէմ հզօրին. ընկերական արդարութիւնն՝ որ անհատներն կը պաշտպանէ հակակիր ոգիներու նախանձոտ յաւակնութեանց և կիրքերու դէմ, շարունակական յառաջդիմութիւն մը՝ որմէ հետզհետէ որդիք դերազանցեն իրենց հայրերն, և ապագան զանցեալն, այն է հանրային հաստատուն կրթութիւն մը, կանոնաւոր բանակներ ոչ առանց ազգային ոյժն կրնանալու դրացի ազգաց ոտնձգութիւններէն դէմ պահեն հայրենի երկիրն, վերջապէս հակամիտութիւն մը աւանդութիւններու, սովորութիւններն չմոռնալու, անցեալին փառքերն ներկային սխալներով չը նսեմացնելու բաղձանք մը, ահա այս է քաղաքակրթութիւնն զոր չպիտի հակնայիք թերեւս, եթէ վերացեալ սահման մը տայի. Քաղաքակրթութեան այս անհուն բարիքներէն զուրկ են ահա անքաղաքակիրթ ազգ սակայն մեր յետամնաց եղբայրներն են. բանախօսութեանս ընթացքին մէջ երբ այս մեր ցեղակից եղբարց նողկալի և գարշելի սովորութիւններն պատմեմ ձեզ, պիտի գարշիք, պիտի զզուիք, սակայն Քրիստոնէական պատուաւորութիւն մը պիտի կատարէք, մաղթելով որ Աւետարանի և բարոյականի լոյսն ի սուղ ժամանակի փայլի այդ կէս-վայրենի ժողովրդոյ մէջ որոց թիւն երթալով արդէն կը նուազի. Հոս ձեզ ուշագրաւ պարագայ մը յիշեցնեմ անքաղաքակիրթ ժողովրդոց կեանքին նկատմամբ. Սոքա օր ըստ օրէ կրսպառին. քաղաքակիրթ ժողովուրդք կը ջանան միշտ մօտենալ անքաղաքակրթեցոց. և ահա այս ձկտումն՝ այս յարաբերութիւնն ծանրը է նոցա, ի մի բան, քաղաքակիրթ կեանքն կըպաննէ զանքաղաքակիրթն, և մօտաւոր ապագայի մը մէջ թերեւս փակուի անքաղաքակիրթ ժողովրդոց ցանկն. Սոցա վրայ այսչափ ընդհանուր տեսութիւն մը բաւ համարելով՝ անցնիմք խօսելու համար նոցա բարուց, սովորութեանց, կրօնական համոզմանց, ֆիզիքական տիպարին վերայ.

Ընդհանուր ցեղերն կը բաժնուին երեք մասանց իրենց գոյներէն դատելով. գոյ, դեղին, սպիտակ, ի բաց թողլով մանրամասնութիւններն. սակայն խստապահանջ դրութիւն մը չէ այս. վասն զի, զոր օրինակ, խորին տարբերութիւններ կան Սուտանի Սեւին և Անտաման կղզեաց Սեւին միջեւ, Հնդկաստանի Սեւին և Կուէնիոյ Բարուին միջեւ. Այսպէս նաև լեզուաբանական տեսակէտով տարբերութիւններ կան զանազան ժողովրդոց մէջ. զոր օրինակ, Լաբոնացիք և Ֆիննուացիք՝ որք ցեղով տարբեր են՝ միևնոյն լեզուի երկու գաւառաբարբառներն կը խօսին. Աշխարհագրական տեսակէտով ևս չէ կարելի ցեղերն բաժնել. Ասիոյ մէջ կան, զոր օրինակ, հարաւային Հնդկաստանի Սեւերն և հիւսիսային Հնդկաստանի Սպիտակներն. Ուստի ո՛չ գոյնի, ո՛չ լեզուի, ո՛չ աշխարհագրութեան տեսակէտներով կրնանք բաժնել ցեղերն ըստ օրինի. ամենէն դիւրին միջոցն է զանազան ցեղերն դասակարգել մասնաւոր կարգի մը հետեւելով. Սկսինք ուրեմն Ովկիանեան կղզիներէն, մասնաւորապէս Աւստրալիացիներէն. Աւստրալիոյ մէջ երկու տիպար կայ, գեղեցիկ տիպարն կը գտնուի երկրին ներսերը՝ ուր բնակող բնիկներն ունին մեծ հասակ, մօտաւորապէս ինչ մեր հասակն. Ոտքը լայն է, տափակ, փորը դուրս ցցուած, բայց ակառները գեղեցիկ են. Գալով Աւստրալիացւոց բարքին, բոլորովին ողջակէզ է. այս կէս-վայրենիք ծայրայեղ կերպիւ նմանող են, կապկի ձեւեր ունին. Երամ ժրշտական բնազդումներ ունին, այլ նոցա երդերն անհամ միակերպութիւն մ'ունին՝ մանաւանդ մեր ականջներուն համար. Թեթեւամիտ են. եթէ երկու կամ երեք օր հեռանան իրենց բնակած դաւառէն, առաջին անգամ սատիկ ցաւ կը զգան, ժամ մը վերջը բոլորովին կը մոռնան. Աւստրալիացին վերջին աստիճան անհոգ մարդ է, որս մը կընէ, առանց վաղը խորհելու ամենն ալ կ'ուտէ. Եթէ հետը աղէկ վարուիս, դիւրաւ ընտանի կ'ըլլայ քեզ, բայց եթէ քիչ մը հակառակութիւն տեսնէ, կը հասկցնէ անմիջապէս թէ մարդու մը կեանքն ո՛րչափ կարեւորութիւն ունի իրեն առջեւ.

Հաւատարմութիւն, վստահութիւն նշանակութիւն չունին իրեն համար, և գրեթէ մերկ է. եթէ համոզես հագուստ մը հագցնես, գիտցած երիր վաղը կը նետէ. շատ քիչերը ագեվաղի մորթը կը հագնին. Ամբողջ մարմինը կ'ներկուտէ, ուստի շատ դէշ կը հոտին. Շատ անգամ ձկան փորը իրենց մայրերուն տակ կը դնեն, արեւուն դէմ կը կախին որ հալի. Ցըղայական զարդերն շատ կը սիրեն, կարմիր և ճերմակ բիծերով իրենց մարմինը կը ներկեն, մայրերուն վրայ կ'անցնեն փետուր, ձայ ևլլն, շատ տեղեր ևս բթին ծակին մէջ ձկան փուշ կամ փայտի փոքրիկ կտորներ կը խոթեն. Սուր կեղեւի մը կամ քարի մը միջոցաւ մսին վրայ այլև այլ հատումներ կ'ընեն, և իրենց հատու ակառներէն մին կը հանեն ինչպէս զարդու. Աւստրալիացին նետ կամ աղեղ չունի, փայտէ բիրեր ունի կարճ, և տեսակ մը նիզակ երկու երեք մէթր երկայն՝ դոմբրակ կոչուած.

Ի՞նչ կ'ուտէ Աւստրալիացին. շատ խեղճ կ'ապրի, կրցածը և գտածը կ'ուտէ, կը ծամէ երբեմն հում երբեմն եփած պտեր (էյրէթի), շատ երջանիկ կը համարի զանձն երբ գտնէ մողէ, առնէտ, ագեվաղ. անասնոյն փորը չեն պարպեր, փոս մը կը բանան, կրակ կը վառեն, հալու թէ կը խորովի, կը լափեն կ'ուտեն. Մնունդի այս պակասութիւնը պատճառ եղած է որ այս կղզեաց մէջ ինչպէս և այլուր մեծամեծ արգելքներ կը դնեն ոևէ անտառի կամ ծովու վրայ. այս արգելքները տեսակ մը նզովք են, որ Ռաբ-ռա կը կոչուի. խեղճ բնակիչն՝ եթէ անօթի ալ մեռնի՝ կարող չէ կամ կը վախնայ «թաբու» եղած անտառէն որս ընել կամ ծովէն ձուկ որսալ, վասն զի ամբարշտութիւն կը համարուի. Հիմայ հասկցաք անշուշտ թէ ի՞նչ է թաբուն. Իրենց կախարդաց և բռնաւորաց անձերն ևս թաբու են, ոչ ոք կրնայ մօտենալ անոնց. Կինը բնաւ կարեւորութիւն չունի այս անքաղաքակիրթ ժողովրդոց մէջ, կը գործածեն զայն իրբեւ գերի, տընական բոլոր ծանր աշխատութիւնք կնոջ կը վերաբերին, և ի վարձ իւր երկրնէն կ'ընդունի բիրի հարուածներ. Քաղաքակրթութիւնն ու Քրիստոնէութիւնը միայն բարձրացուցին կնոջ վիճակը. վասն զի ինչպէս գիտէք՝ կինն ստորին արարած մը կը համարուէր յառաջ քան զ Քրիստոնէութիւն, նոյն իսկ Յոյն և հռովմէական ծաղկեալ պետութեանց մէջ.

Մարդակերութիւնն անծանօթ է. Աւստրալիացին իւր նմանը կուտէ միայն բացարձակ հարկի մը տակ, և այս տխուր ծայրայեղութեան օրինակն կուտայ մեզ ամէն ազգաց պատմութիւնն. Զուկ բռնելու արհեստն ալ շատ տարբերակն է, ո՛չ կարթ ունի և ո՛չ ուրիշ բան, խեղճ Աւստրալիացին կամաց կամաց պիտի մտնէ ծովուն մէջ, ձուկը վեր պիտի ցատկէ որ անմիջապէս բռնէ. Նաւարկութեան արուեստն ալ յոյժ անբաւական է, խոշոր տաշտ մը կը ձգեն ջրոյ մէջ և այսպէս կերթան. Աւստրալիացին հաստատուն բնակութիւն չունի, թափառական է. երբեմն իրարու մէջ անցուցած ճիւղերով հիւղակ մը կը շինէ. Ընդհանրապէս արեւուն դէմ հողի վրայ կը պառկի, նմանապէս գիշերը. Երբ անձրեւ գայ, ժայռից ծակերուն մէջ կը մտնեն դրան առջեւ կրակ վառելով. Գիտէք կրակն ի՞նչպէս կը պատրաստեն. երկու չոր փայտեր սատկապէս շփելով կը հայթայթեն այս թանկագին տարրն, բայց այնքան դժուար է այս միջոցն որ Աւստրալիացւոյն միակ հոգն է իւր հետ պտցուցնել վառուած խանձող մը. Այս է միայն իւր կանխահոգութիւնն. Ամուսնութիւնն ի՞նչպէս տեղի կունենայ այս ցեղերուն մէջ. Նախ գիտցէք թէ սոքա չեն ամուսնանար մի և նոյն ցեղի մէջ, արու Աւստրալիացին քանի մը ուժով ընկերներ առած կը յարձակի ուրիշ ցեղի մը վերաբերող կնոջ մը վրայ, քանի մ'անգամ կը զարնէ գլխուն, կը յափշտակէ կը տանի և միութիւնն այսպէս տեղի կունենայ.

(Շարունակելի)

ՏՕԳԹՕՐ ՃԵԼԱԼԵԱՆ

Թէտավի խաստուսն՝ իլլեթը էֆրէնտիյէ, վէ ալէյթը թէնասիւլիյէտ տաիր.

Գալաթատա քէօբրիւ պաշը Նօմրո 8.

ՊՐՈՒՍԱՏԱ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՀԱՄԱՁԳՈՒՑԻՆ ՎԱՐԴԱՊԱՊԵՏԸ

1890 ԱՂԷՔՍԷՆԴՐԻ ԹՎԻ.

Վաթանըմզդն խայլի թարաֆընտան մէքթէպիմիզ չակիրտանդն գալուլինէ տաիր մէվրուտ սիւվալարա ճէվապը գաթի օլմագ իւզրէ վէ բայէթլու ատսթրարմզդն պիպէ կէսմէթրտիքլերի էմնիյէթի վէ հիւսնիւ թէվէճճիհէրի իչիւն արզը թէշէքքիւր իլէ աթի իւզգիքր չէրայիթին իլանընա իպթիտար գըլընը.

1. Նէհարի եանի գիշերթիկ եալընդզ 20 նէֆէր թալէպէ սէնէվի 16 լիրան Օսմանի իւտրէթլէ վէ չակիրտանդն ճէմի մէսարիֆաթը (եանի եաթագ, եօրդան, էյպիսէ վէ սարէ իշիւն) քեամիլէն մէքթէպիմիզէ ամբ օլմագ իւզրէ 12 եաշընտան եօգարը օլմտրգլարը հայտէ գալուլ օլուճաճգլար տըր.

Իւճրէթը մէքթէպ իլի թագսիթլէ, եանի 8 լիրա բէշինէն վէ տիկէր նըսֆը 6 այ սօնրա թէշտիյէ օլունաճագ տըր.

2. Մէքթէպիմիզտէ 6 լիսան, եանի էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ինկիլիզճէ, Ֆրանսըզճա, Ռուսճա վէ պարսուսուս Աւլման լիսանը վէ հէր նէվի ուլում ու ֆիւնունտան մասատ պիր գաչ միւֆիտ սանաաթլար տախի ազ միւտտէթ զարֆընա թէտրիս օլընը.

3. Տարիի չակիրտան այտա 20 դրչ. թէշտիյէ իտէրէք մէքթէպիմիզտէն իսթիֆատէ իտէպիլիրլէր.

4. Վալիտէյնին արզուլարընա թէվֆիգան չակիրտան բաղար կիւնլէրի թապի օլարգլարը քիլիսէյէ կէօնտէրիլէճէքլեր տիր.

5. Անատօլու չըմէնտաֆէրլէրինին քիւչտարնտա մէմուրիյէթլերտէ խթիսատամ օլընմագ իչիւն չիմտիտէն լազըմ կէլէն Աէյտան վէ Ֆրանսըզ լիսանլարը թահսիլ իթմէք իսթէյէն նէվճիմանդն նազարը տիգգաթը իչպու չէրայիթին իւզերինէ տավէթ օլընը. Աֆլիւմաթը մուֆասսալէյէ թալիպ օլանլարդն միտրիյէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

Ֆնօրէն Հիմմադիր
Գրէֆէր Պաղտասարեան

Պրուսա
15 Նոյեմբեր 1889 10—9

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շերքէթի» իւնվանը լլա Գալաթատա Ցէմիր խանընտա Նօմրո 3 մաղազատա էվլաքա ատ պիր մասլահաթկիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէգթիւր մաղազատա էվլաքա ատ քեաֆֆէի մուամէլէ՝ չէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իհրա օլունուր. Շէյլէ քի, էվլաք իւզէրինէ ազէլ իգրազ ու խթիգրազը, վէ էվլաք վէ ազարընն պէյ ու ֆիյուսխթը, էվլաք վէրկիսինին ատ օլտըզը տաիրէյէ թէէտիյէսի, ֆէրազ վէ էվլաքը մէվգուֆէնին թէվսիի ինթիգազը, վէ նիհայէթ էվլաքընն տէվարիրը պէլէտիյէճէ պիրճիւմէ խուսուսաթընընն թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընճաճազը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իհրա խտիլէճէյէ իլան օլունուր.

ՍԱԹԼԸՓ ԱՐՍԱ.

Գատը գարիյէսինտէ Խալիտ աղա ճատտէսինտէ Մըսրլը օղլու արսասընն բարչա բարչա սաթըլմասընա իրատէի Շահանէ չէրէֆսուտուր իթմէք օլմազլա, թալիպլէր՝ Գալաթատա Ալէքսիատի խանընտա Նիսէրօ 25է միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը.

ՍԱԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 25 սեպտ. 1885

Մ. Սագթ վէ Մ. Գօշն,

Սիգին «էվիւլգիօն Սագթ» նամ թէրթիպենիի գուլանմայա պաղատրըմտան նէրու, մէգթիւր թէրթիպին սըրաճա վէ գանսըզլըգ կիպի չօճուգ խաթարգլարընտա բէջ չօգ տէֆա հիւսնիւ նէթիճէսինի իսթիհսալ էյլէմիշլի տիր.

Իմտի պէնիմ էֆքեարմա, իչուս խօշ վէ ֆախտպախշ թէրթիպ՝ տախա Մարինա պալգ կալընա թէրճիկ օլընմալը տըր. Գինանէ ալէյհ պէն տախմանը պու սուրէթլէ թավսիյէ իտէրիմ.

Օրտուի Հիւսայուն
աթըպպի սապրգասընտան
Տէֆթէր Ա. Անդրէասեան

AU PANTHEON
ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլուսնտա Տօղրու եօլտա Գալաթա Սէրայընդն թա պէյօղլիք գարուսը գաբչըսընտա Ն՝ 206.

Գալֆօբուլօ պիրատէր էֆէնտիլէր՝ պու քէրրէ Բարիզտէն գատրն գօսթիմէրի իչիւն էնվաի եէնի մօտա վէ զայէթ կիւզէլ իրէքլի վէ եուն գուսալար, իրէքլի ֆասօնէլէր, մունթազամ մաթլասէլէր, մանթօլզդ եէնի ճէշիտ չուհալար, վէ ոսիր էնվաի նէֆիս վէ միւքէլլէֆ էմթաաի վաֆիրէ ախզ վէ գաալ իթմիշ օլտուգլարընը էհալիյէ լլան իթմէքլէ միւթէէխիր տիրէր.

Գալֆօբուլօ մաղազասը՝ չօգտան պէրու մալիւմ վէ մաարուֆ օլուպ, էհալինին էմնիյէթինի ճէլբ իթմիշ, վէ մալլարընն նէֆասէթ ու միւքէմմէլիյէթի էհալի թարաֆընտան հիւսնիւ թագտիր օլունմըշ տըր. Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ պունտան պէօյլէ մալլարընն էյի վէ սէչկին վէ զայէթ սիւզկին օլմասը լլա պէրապէր ֆիյաթը տախի ուճուզ օլմասընը արզու իթտիքլէրինտէն, պիճիւմէ էմթաա իչիւն միւմքին օլան էն էհվէն ֆիյաթլարը թային իթմիշլէր տիր.

(18)

ԿՕՐՏՕՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

—Վա՛յ մանչիկ, ահա՛ 1000 ոսկիի պարգեւդ և ազատութիւնդ, գոչեց սեւ ստուերը, և ոսկեգլուխ գաւազանի մարդը՝ առանց ձայն հանելու ժամանակ գտնելու՝ անոր ոտիցը տակ անշունչ դեռնը փռուեցաւ.

Սուր դաշոյն մը իւր սիրտը պատռած էր.

Մէկ ժամ վերջը պահակ ոստիկանը այն տեղէն անցած ատեն, սպանեալին դիակը գտնելով, զանի կայարան փոխադրել տուաւ.

Քիչ մը վերջը Նիկօ և Սմիթ ևս հոն հասնելով, յուսահատաբար տեսան որ քսան և չորս ժամէն հրամանատար Կօրտօնը գտնելու ապահովութիւնն յոդս ցնդեր գացեր էր.

Ժ.

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ ԿՕՐՏՕՆ

Արեւելեան Հնդկաստանի Ընկերութեան բուն սկիզբը 1600 թուականն է՝ երբ Անգլիոյ Եղիսաբէթ թագուհին մասնաւոր հրովարտակով մը պաշտօնապէս կը հաստատէր անոր գոյութիւնը.

Տասնեւութերորդ դարու սկիզբները, այս հոյակապ Ընկերութիւնը արդէն կանոնաւոր դիրք մ'առած էր.

Բաժնետերաց կողմանէ ընտրուած քսանեւչորս տնօրէնք, Անգլիոյ մէջ նստելով՝ վաճառականապէս և քաղաքականապէս կը կառավարէին Հնդկաստանի այն մասերը, որոնք Անգլիական Ընկերութեան իշխանութեանը տակ անցած էին.

Միայն թէ այդ տնօրէնք՝ իրենց իշխանութիւնը ի գործ կը դնէին Հնդկաստանի մէջ իւրաքանչիւր գաղթականութեան վրայ հաստատուած մէկ մէկ նախագահներու ձեռամբ, որոց կ'ընկերանային Ընկերութեան կողմանէ անուանեալ մէկ մէկ յանձնաժողովներ.

Բնիկ իշխաններու միջեւ տեղի ունեցած պատերազմներուն մէջ Գաղղիացիք՝ Մուզաֆֆէր ձունկի կողմը բռնեցին.

Անգլիացիք ալ՝ անոր հակառակ Նազըր ձունկի կողմը կը բռնէին, որով գրեթէ Արեւելքի մէջ ևս Գաղղիական և Անգլիական զէնքերն իրարու դէմ կը մղէին.

Ձիշդ այս պատերազմներու միջոցին էր որ՝ Շրօբշայրցի երիտասարդ Անգլիացի մը, Ռօպէրթ Քլայվ, մեծ հռչակ պիտի հանէր.

Ռօպէրթ Քլայվ, տասնեւմէն տարեկան եղած ատեն, այսինքն 1744 թուականին, իբր գրագիր՝ Արեւելեան Հնդկաստանի Ընկերութեան ծառայութեանը մէջ մտնելով՝ Մատրաս գնաց. բայց հազիւ երեք տարի այդ պաշտօնը կատարելէ ետեւ, գրասեղանէն ձանձրանալով բանակին մէջ մտաւ.

Երիտասարդ Շրօբշայրցին, խիստ քիչ ժամանակի մէջ այնչափ զինուորական ճարտարութիւն և մեծագործութիւնք ցուցուց որ, գրասեղանին հրաժեշտ տուած ըլլալուն՝ ամենքն ալ իրաւունք կուտային.

Սիւրաճ-իւտ-Տօուլա անուն Հնդիկ իշխանը, որ երիտասարդ և բուռն կրքի տէր մէկն էր, Անգլիացւոց հետզհետէ ձեռք բերած յաջողութիւններնուն վրայ նախանձելով, զանոնք բնաջինջ ընելու մտօք, ահագին զօրութեամբ Կալկաթա քաղաքին վրայ յարձակեցաւ.

Անգլիացւոցմէ շատեր նաւակներ հեծնելով գետէն վար փախան, բայց բերդին մէջ գտնուող 150 հոգի, ինքզինքնին ազատելու ատեն չգտնելով գերի բռնուեցան.

1756 տարւոյ աշնանային եղանակին խիստ տաք օրերէն մին էր.

Դժբախտ գերիները նոյն գիշեր այնպիսի փոքր չէնքի մը մէջ բանտարկուեցան, որ հազիւ քսան քառակուսի ոտնաչափ տարածութիւն ունէր.

Իսկ լոյս և օդ առնելու համար, ընդամենը երկու փոքր պատուհաններ.

150 հոգի մէկանց այդ փոքր ծակին մէջ լեցնելը, պարզապէս զիրենք անմիջական մահու դատապարտել էր.

Անգլիացիք՝ այդ մահացու արդելարանին, մինչեւ այսօր «Սեւ Ծակ» (Պլաք Հօլ) անունը կուտան.

Մինչդեռ խեղճ բանտարկեալք, քարերն անգամ ի գութ շարժելու եղանակաւ կ'աղերսէին որ իրենց քիչ մը խմելու ջուր տրուի, պահապան Հնդիկները կը ծիծաղէին և կը ծաղրէին զիրենք.

Սոսկալի տաքը և ապականեալ օդը իրենց գործերնին տեսած էին.

Հետեւեալ առաւօտուն տեսնուեցաւ որ 146 հոգիէն միայն 23 անձինք կենդանի մնացած էին.

Ռօպէրթ Քլայվ, Մատրասէն անմիջապէս ճամբայ հանուեցաւ 900 Անգլիացի և 1500 բնիկ զօրքով.

Երիտասարդ դիւցազնը Կալկաթա հասած ատեն, Հնդիկները 3000 զօրքով ինքզինքնին զօրաւոր կերպիւ հաստատած էին քաղաքին մէջ.

Այլ Ռօպէրթ Քլայվ զարկաւ ցրուեց զիրենք, քաղաքը վերստին առաւ, և «Սեւ Ծակ»ի մէջ բանտարկեալներն ազատեց.

Փրկութեան դուռը բացողը, հազիւ 18 տարեկան երիտասարդ սպայ մ'էր.

Ձիշդ այդ վայրկենին իւր վերջին շունչը կ'աւանդէր գեղանի կին մը, որ բանտարկեալներուն մէջ կը գտնուէր, հազիւ մի քանի ժամ առաջ ծնունդ տուած ըլլալով իւր առաջին բեղմին. և այս նորածին մանկիկն էր օրիորդ Մաթիլտ, ինչպէս նաև ազատարար սպայն էր հրամանատար Կօրտօն.

. . . . . .

Նոր մեռնող գեղանի կինը, Կալկաթացի Հայուհի մ'էր հազիւ քսան տարեկան.

Խեղճ կինը փախչելու անկարող վիճակի մէջ գտնուելուն, միջնաբերդը ապաստանած, և յետոյ միւս դժբախտ ընկերակիցներուն հետ «Սեւ Ծակը» բանտարկուած էր, և ուր անմեղ նորածին մը աչխարհ բերելէ ետեւ իւր ծաղիկ հասակին մէջ ու սոսկալի տագնապներու ներքեւ իւր կեանքը պիտի վերջացնէր.

Երբ ազատարարն Կօրտօն, այն Սեւ Ծակէն ներս կը մտնէր, նորածին մանկան մայրը տկար նայուածքով մը զանի իւր քով կանչեց, մեղմիւ մը անոր ձեռքը սեղմեց, և մի միայն սա հետեւեալ բառերը ըսելու կարողութիւն ունենալով, յաւիտենականապէս գոցեց իւր աչերը.

—Պարո՛ն զօրական, անօգնական մանկիկս ձեր պաշտպանութեան կը յանձնեմ. յանուն Աստուծոյ, գթացէք իւր վրայ և խնամեցէք զինքը... գուցէ Նիկօ անունով պարկեշտ մարդ մը, որ ինձ պէս Հայ մ'է, գայ օր մը խնդրէ մանկիկը ձենէ... միայն անոր յանձնեցէք զանի՝ առանց այն մարդը հարցաքննելու....

Կօրտօն՝ մեռնող կնոջ խոստացաւ ինչ որ կը պահանջուէր իրմէ.

(Շարունակելի)

ՍԱՐՐԱՖԻՃԷ
ԵՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 4 յունվ.

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	097-5/8
Օսմ. էհսամը աչքլսը	38-1/4
» » գաբանտը	22-1/2
» » Սէրի Ա	17-5/8
» » » Գ	22-1/4
» » » Ս	17-1/2
Օթման 1871	95-1/4
Օսմանլը Պանգասը	11-3/8
Բուսիա խթիդրաղը	102-3/4
Մըսըր ռուլ. մութահրաչ	92-3/4
» խմթկազը	103-1/4
Ցարիս Սանկէ Մըսըր	82-7/8
Ռօյ[illegible] խթիդրաղը	-
Մաճառխթ. էհսամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-50

Բարիզ 4 յունվ.

Ֆրանս. էհս. 3 % Ֆր.	87-95
» » 4½ %	106-30
Եէնի Օսմ. էհսամը աչքլսը	17-70
» » գաբանտը	17-75
Մէտոդուէլէ	
Սէրի Գ.	22-30
» Ս.	17-80
Բուլգէլի չքմէնտըֆէրի	75-37½
Օսմանլը Բէժիսի էհսամը	520.
» Պանգասը	535.
Գրէտի Լիոնէ	695.
Գրէտի Ֆոնսիէ	1330.
Գօնթուար տ'Էսգոնթ	645.
Սիւվէյիչ ագիսոնը	2318-75
Բուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էհսամը	95-75
Մըսըր Ֆոնտ. մութահրաչ	470.
Եուէնան 5 % 1879	476-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 4 յունվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-50
Բուլգէլի չքմէնտըֆէրի ֆի.	37-60
Օսմանլը Բէժի աքսիօնը	115-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ուս. տուն ագչ. գաբ.	19-15
» » » էն եուքսէք	19-17
» » » էն աշաղը	19-11
Պու սապահ աչքլսը գ. ք.	19-12
Խթիդրաղը տախիլ տուն գաբ.	45-22
» » » էն եուքսէք	45-28
» » » էն աշաղը գ. ք	45-22
» » » աչքլսը	45-28
Մըսըր մութահրաչ գաբ.	-
Պու սապահ աչքլսը	-
Սէռի Ա.	38-
» Պ.	22-15
» Գ.	19-12
Բուլգէլի չքմէնտըֆէրի	75-62½
Ագչէ ֆախզի	6-
Բէբօր Ղրչ.	36-
Հէվալէսիզ »	40-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-22
Մթամպոլ պանգասը	7-07
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-16
Թրամվայ	4-65

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՓՈՓԱԳԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ.3
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-10
Մէթալիք »	100-
Պէշլիք »	103-10
Ալթընըզ »	103-10
Ինկիլիզ լիրասը	110-17
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	30-30
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-42

ԹԱՍԾԻՃԷ ԲԵԱՂՐՏԸ

20) լիք քեաղրտա	-
50) » »	09-00
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	08-00
10000) »	-

ԹԷՅԱԼԱԾԷ Ա. ԷՖՕՐԱԼԱԲԷ
ԻՏԱԼԻԱՅԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ-լէ Իաքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը.

Բօշէր պէյ գաւատանքն Թահթի գօմանտանքնա Տագհայիլէ Նամ վարօր 1500 թէոէլյաթօ համանլէքնտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթնտէ օլարագ ալաֆրանկա յանվ.ըն Ցինճի չարշէնպէ կիւնիւ էզլէնտէն օսնրա ալանֆը. սահթ հտէ Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ Զանդգալէ, Մէրսինէլի, Իզմիր վէ Բիրիճի օղրայարագ բուղար երթէսի սապահչլըքը 4 պուլուգ կիւնտէն ԻՍԿԻՆՏԷՐԻՅԷՆ մուվասելէթ իտէնէք տիր։

Նօյնու պիլիթլերի ֆամիլիաճա վէ կիսիկ կէլմէ ալրնարդտա, թէնգիզ ֆնթալա ֆիւրութթ օլունուր։

Վաքօրտա պիրինճի սընրճի սուբրա թագդը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խրամէթճի գասարն վար տըր։

Եինե բօսթահի մէգբիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՆ հէր չարշէնպէ սապահրը հարէքէթ իտէն Պերիյէթիւ Շամ վարօրլարը տօղրու ՆԱՅԼա հարէքէթ իտուլ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՆԷ 44 սաաթտա ՊէՅՐՈՒԹԱ վասրլ օլուր, վէ ԹԱՐԱՊԼՈՒՕ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆԼա օղրար։

Բօսթահի մէգբիւրրն Դրբմրզը ՍԷՆիզէ իշլէ-լէն վաքօրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պրինտիգի բօսթա չանտասրնքն միախատէլէթնտէն օսնրա Սիւվէյշտէն հարէքէթլէ, ֆեռտ, Սուաքիմ, Մասուա, Հիւսէյա վէ Ատէն իսքէլէ-լէրինէ ուղրար։

Նօյնու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր Մթամպօլա էմին էօնիւնտ քէօքրիւ պայնտա Եէնի վալիտէ խանքնտա գումքանտի մէգբիւրրն ատճէնէլէնտիրմէնտէ միւսաճաաթ իթմէլի պիրլեր։

Իշպու ատճէնէլէնտէ պէտելի Մըսրրքն պիլճիւմէք բօսթա իտարէխանէլէրինտէ թէէտիրէ օլունմագ իւզրէ բօսթա բօլճալարը [Մանտարոսթի] տախի իթա խտեր։

Հէր պընրքի եօլճու իշլուն պէ յօղունտա Տօղրու եօլաա 170 նուամերօրա մահալատ Մ. Մ. Թօմա Գուգ վէ եվլատը ատճէնէիսանա միւրա Նամաթ օլքնա։

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՖԷՐԻՆ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նուամբրօ 30)

Պէյազ քէնար Կէվէր չուհասը
2150 մէթրօ
պէհէրի 52 ղրշ.
Կիւվեզ չուհա
2000 մէթրօ
պէհէրի 26 ղրշ.
Էվրօբաքեարի կիւվեզ եուն ղայթան
200000 մէթրօ
պէհէրի 10 բարա.
Էվրօբաքեարի եէշիլ եուն ղայթան
25000 մէթրօ
պէհէրի 10 բարա.

Պէյազ գաւէվրախանէսինտէ մէվճուտ օլուպ ֆիրուխթ օլունաճագ պէշ նէվ մալում էլ մրգտար քէօսէլէ վէ սարբէ բարչալարը.

Էլպիսէ անպարը իչին միւպայաա օլունաճագ տէօրթ գալէմ եշեա իլէ ֆիրուխթ օլունաճագ քէօսէլէ բարչալարընն քեանունը էվվէլին երիսի եէտինճի կիւնիւ գաբարը գաթիսի իճրա օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տախրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 քեանունը էվվէլ 1889
2—1

Ա.յտրն վիլայէթի տախիլինտէ Սարսխան սանճաղընա թապի Քէրտուս գաղասրնտա Եայագրտը գարիյէսի ճիվարընտա պիթթէհարրի զահիրէ իխրաճ օլունուպ խարիթասը մուճիպինճէ չիմալէն Զէյմունը սուլուն Քէօրբիւլիւ-Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ Գօճա Թարլա թէբէսինտէն պիլ միւրուր Պալլըգ-Տէրէ սուլունընն ճօրուգ-Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինտէ վագը խաթթը միւնքսիր, վէ զարպէն մէգքիւր Պալլըգ սուլունընն ճօրուգ-Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ ճօրուգ Տէրէսինի թաագիպ իտէրլէք, Զրնար Տէրէ սուլունընն մէգքիւր ճօրուգ Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինտէ խաթթը միւնհանի, վէ իշպու նօգթատան ճօրուգ տաղ թէբէսինէ վասրլ օլան խաթթը միւսթագիմ, վէ ճէնուպէն մէգքիւր ճօրուգ տաղ թէբէսինտէն պէտ իլէ ճուտէպ Տէրէ սուլունընն Քէօրբիւլիւ Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ մէգքիւր Քէօրբիւլիւ Տէրէսի թաագիպ իտէրլէք մէպտէկ հուտտուտ օլան Զէյմունլրգ Տէրէ սուլը իլէ Քէօրբիւլիւ Տէրէ սուլունընն պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինտէ վագը խաթթը միւնհանի իլէ մահտուտ օլուպ, 359 ճէրիպտէն իպարէթ արազի տէրուինինտէ իսալ օլընաճագ պիր գրթա գրօմ մատէնինին 60 սէնէ միւտտէթլէ մատէնը մէգքիւրընն միւթէհարրիւլէրի Գալէնտէր օղլու Սէֆէր վէ պերատէրի Անասթաս էօհտէլէրինէ իհալէսի մուգարրէր իտիկինտէն, մատէնը մէգքիւր հագգընտա պիր կէօնա իթիրազը օլանլարընն՝ Մէատին Նիզամիամէսինին 29 վէ 30ընճը մատտէլէրի մուճիպինճէ թարիխը իլանտան իթիպարէն 2 մահ միւտտէթ զարֆընտա Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տախրէսինտէ Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

25 քեանունը էվվէլ 1889
2—1

Ա.յտրն վիլայէթինտէ Սարսխան սանճաղը տախիլինտէ Թուրդուտը գասապասրնա Թապի Տաղ Մէրմէրիի Նահիյէսինտէ Գուչճրլար գարիյէսինտէ պիթթէհարրի զահիրէ իխրաճ օլընըպ խարիթասը մուճիպինճէ չիմալէն Զէյմունը սուլուն Քէօրբիւլիւ գարիյէսինտէ պիթթէհարրի զահիրէ իխրաճ օլընըպ խարիթասը մուճիպինճէ չիմալէն Զէյմունը սուլուն Քէօրբիւլիւ-Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ Ճուտէպ Տէրէ սուլունընն Քէօրբիւլիւ Տէրէ սուլու իլէ պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ մէգքիւր Քէօրբիւլիւ Տէրէսի թաագիպ իտէրլէք մէպտէկ հուտտուտ օլան Զէյմունլրգ Տէրէ սուլը իլէ Քէօրբիւլիւ Տէրէ սուլունընն պիրլէշտիկի նօգթա պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթագիմ, վէ շարգէն մէգքիւր Սօվուճագ տէրէսինտէն թէբէսինտէ վասրլ օլան խաթթը միւսթագիմ, վէ ճէնուպէն մէգքիւր Սօվուճագ տէրէսի թէբէսինտէն պէտ իլէ մէպտահ հուտտուտ օլան Զէյմունը թէբէսի պէյնինտէ խաթթը միւսթագիմ իլէ մահտուտ օլուպ, 317 ճէրիպտէն իպարէթ արազի տէրուինինտէ իսալ օլընաճագ օլան պիր գրթա զըմբարա մատէնինին 50 սէնէ միւտտէթլէ մատէնը մէգքիւր միւթէհարրիւլէրի Սախտ Զիյվէր էֆէնտի իլէ Սօլօմոն Կապահ վէ չէրիբլէրի Մէհմէտ Էսատ էֆէնտի էօհտէլէրի նէ իհալէսի մուգարրէր իտուկինտէն, մատէնը մէգքիւր հագգընտա պիր կէօնա իթիրազը օլանլարընն՝ Մէատին Նիզամիամէսինին 29ընճը վէ 30ընճը մատտէլէրի մուճիպինճէ թարիխը իլանտան իթիպարէն 2 մահ միւտտէթ զարֆընտա Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տախրէսինտէ Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

23 քեան. էվվէլ 305

Գոորոս ըմ բոպոդէ
գանթարը
ճէտտա

Գարա-Խալը գաղասրնտա նէֆսը Ատանա միրի օրմանլարընտան	10000
Իչիլ սանճաղընն Սիլինթի Անամօր գաղասը միրի օրմանլարընտան	10000
Իչիլ սանճաղընն Սէլէֆքէ գաղասը միրի օրմանլարընտան	6000
Մէրսին սանճաղընն միրի օրմանլարընտան	6000
Իչիլ սանճաղընն Կիւնար գաղասը միրի օրմանլարընտան	4000
	36000

Ատանա վիլայէթը ճէլիլէսի տախիլինտէ օլուպ էսամիսի պալատէ մուհարրէրը գաղալար միրի օրմանլարընտան մուգատտէմա մէվգրի սիէզայէտէյէ չզգաբրլրզը հայտէ մահալինճէ թէէխիրը միւզայէտէսինէ գարար վէրիլէն պալատէ մուհարրէր 36000 ճէտտա գանթար չամ գապուղը՝ 2 սէնէ միւտտէթ զարֆընտա տէրճ վէ ճէմ իտիմէք, վէ թէգարրուր իտէճէք պէտելի՝ միւտտէթը իհալէնին նրսիր օլան պիր սէնէ զարֆընտա վէ միւթէսավի 3 թագսիթտէ Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսի վէզնէսինէ թէսլիմ վէ իթա գըրընմագ, վէ ինտէլ միւզայէտէ պէտելթը մուղարրէրէսի ճանիպը իտարէտէն մուվաֆրգը էմալ վէ հատար իթիտալտէ կէօրիւիւր իսէ 305 սէնէսի քեանունը սանի նիհայէթինտէ գարարը մուվագգաթը չէքիլիպ պիր հաֆթա զարֆընտա 100ատ 3 զամբյալ մուամէլէթը սարէսի իճրա գրընմագ վէ չէրեիլը սարէսի՝ օլապատէ թանգիմ վէ թէամի գրընճաճագ գօնթրաթօսրնա խապ օլմագ իւզրէ պատատ միֆրէտտաթը կէօսթերիլէն մէգքիւր 36000 ճէտտա գանթար չամ գապուղը՝ պաշգա պաշգա օլարագ պուրաճա վէ մահալինճէ եէնիտէն միւզայէտէյէ վաղ իտիտիկինտէն, թալիպ օլանլարընն տէբօզիթ օլարբյա պէրապէր Տէր սատատէթտէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տախրէսինտէ Օրման Ֆէ Մէատին իտարէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ Ատանա Օրման միֆէթթիյլիկինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընը։

23 քեան. էվվէլ 305

Պունտան ագտէմ պիր քէրրէ կազէթամզատա նէշր օլընան սթիտէքի իլանտա միւնտէրիճ 40 կիւնիճ միւտտէթ սէկէվէն 20 կիւն եազըմրզ օլընընտան, միւտտէթինն թասկիհի իչիւն պէրվէճնը սթի թէքրար նէշր օլընը։

Պուլկար տաղը մատէնինտէ մէվճուտ 1282000 քիւսուր ճէտտա գրյէսէն 1667828 քիւսուր գրյէի ճէտտտ գատար միւրտէսէնը 305 սէնէսի քեանունը սանխինին 25ինճի կիւնինէ գատար 40 կիւն միւտտէթլէ միւզայէտէսի պիլիճրա միւտտէթը մէգքիւրէ խիթամնտա ֆիյամթ՝ հատտը լարգա իպալ իտիլտիկի հալտէ գարարտատէ քէչիտէ օլունմագ վէ պիր հաֆթա զարֆընտա 100ատ 3 զամմ գապուլ օլունուպ անէն սօնրա զամմ գապուլ օլունմամագ վէ ինտէլ միւզայէտէ թէպարրուր իտէճէք պէտելի լիրաի Օսմանի 100 ղրշ. հիսապրյա վէրիլմէք վէ էսմանընընն 100տ 20 ղրշ. թէէմնամթ ագչէսի օլմագ իւզրէ բէչինէն Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսի վէզնէսինէ թէսլիմ գրընմագ վէ մէգքիւր միւրտէսէնը՝ մատէնը մէգքիւրտէ մաղազալարտա պուլունտրը կիպի, պիլվէն թէսլիմ գրընմագ վէ միւթէրի թարաֆընտան ախպ վէ նագլ օլունաճագ մրգտար միւրտէսէնը պէտելի բէչինէն թէսլիմ գրընրգտան սօնրա գալտրրրմագ վէ թէէմինամթ օլարագ վէրիլէն մէպալիղ տախի էն սօնրա գալտրրրլրաճագ միւրտէսէնը պէտելինէ մահտուպ իտիլմէք վէ մէգքիւր միւրտէսէնը ամանը հէչ պիր մաթլուպա մահտուպ իտիմէյիպ, լիրաի Օսմանի 100 ղրշ. հիսապրյա նագ տէն վէզնէի մէգքիւրէյէ թէսլիմ վէ իթա իտիմէք վէ քեար վէ զարարը վէ քեաֆիֆէք մէսարֆի միւլթէզիմէ ախտ օլագ վէ մէգքիւր միւրտէսէնը 306 սէնէսի մարթը իպթիտասընան իթիպարէն 6 մահ միւտտէթ զարֆընտա քեամիլէն մատէնը մէգքիւրտէն գալտրրրլրը գալտրրրլրագ իւզրէ մէվգրէի միւզայէտէյէ վաղ իտիլմէք մէվգրի սիէզայէտէյէ չզգաբրլրզը հայտէ մահալինճէ թէէխիրը միւզայէտէսինէ գարար վէրիլէն պալատէ մուհարրէր իտարէի մէգքիւրէսինտէ իտարէի մէգքիւրէսինտէ մէվգրի սիէզայէտէյէ վաղ իտիլմէք մէվգրի սիէզայէտէյէ վաղ իտիլմէք օլարզրնտան, թալիպ օլանլարընն տէբօզիթ օլարբյա պէրապէր Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի տախրէսինտէ իտարէի մէգքիւրէսինտէ մէվգրի սիէզայէտէյէ վէ մահալինտէ Գօնեա վիլայէթը ճէլիլէսի տախրէսինտէ Սեյիտ Գազի Գարա Խալիլ էֆէնտի իլէ Գարա Մուսթաֆա էֆէնտի էօհտէլէրի նէ իհալէսի մուգարրէր իտուկինտէն, մատէնը մէգքիւր հագգընտա պիր կէօնա իթիրազը օլանլարընն՝ Մէատին Նիզամիամէսինին 29 վէ 30ընճը մատտէլէրի մուճիպինճէ թարիխը իլանտան իթիպարէն 2 մահ միւտտէթ զարֆընտա Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տախրէսինտէ Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

23 քեանունը էվվէլ 305

Սեյանիք վիլայէթի տախիլինտէ Սեյանիք սանճաղընա թապի Վօտինա գաղասրնտա պիթթահարրի զահիրէ իխրաճ օլընըպ խարիթասը մուճիպինճէ չրմալէն Միքիօրուհի թէբէսինտէն պէտ իլէ Զէյնօգ տէրբէիլէ Մէթախօրա տէրբէսինին պիրլէշտիկի նօգթատան պէտ իլէ Տէրբիօրի թէբէսինտէն պիլմիւրուր Իզմի Ղօնօպիլօ թէբէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւնքսիր, վէ ճէնուպէն մէգքիւր Ղօնօպիլօ թէբէսինտէն պէտ իլէ Ֆանարի թէբէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթագիմ, վէ շարգէն մէգքիւր Ֆանարի թէբէսինտէն պէտ իլէ մէպտահ հուտտուտ օլան Միքիօրուհի թէբէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթագիմ իլէ մահտուտ օլուպ, 200 ճէրիպտէն իպարէթ արազի տէրուինինտէ իմալ օլընաճագ պիր գրթագրօմ մատէնինին 60 սէնէ միւտտէթլէ մէգքիւր մատէնին միւթէհարրիսի իզզէթլու Դրիգոր Բալեան էֆ. իլէ չիւրէքեասը Բէֆիգ Բէճէպ վէ Եօրկի Տիմիթրի էֆէնտիլէր էօհտէլէրինէ իհալէսի մուգարրէր իտուկինտէն, մատէնը մէգքիւր հագգընտա պիր կէօնա իթիրազը օլանլարընն՝ Մէատին Նիզամիամէսինին 29 վէ 30ընճը մատտէլէրի մուճիպինճէ թարիխը իլանտան իթիպարէն 2 մահ միւտտէթ զարֆընտա Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Խազինէի ճէլիլէսի տախրէսինտէ Օրման վէ Մէատին իտարէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

23 քեանունը էվվէլ 305

ՏՕԳԹՕՐ
ՃԻՎԱՀԻՐՃԵԱՆ

Պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ օլան Տօգթ. Ճէվահիրճեան է ֆէնտի՝ Սթամպօլտա Լանկատա Բում քիլիսէսի իթթիսալինտէ 26 նուամերօրը խանէյի իգամէթկեան իթթիսալ էյլէմիշ օլուպ, միհրաճիրը խաթէկեան տան էմրաը տախիլիյէյէ միպթէլա օլանլարը ճումսա էրթէսի վէ էմրաը խարիճիյէյէ միպթէլա օլանլարը տախի չարչէնպէհ կիւնէրի սապահտան յէյլէնէ գատար մէճճանէն թէտավի էյլէմիկի կիպի, մուսատտագ ֆուգարա իչիւն մասանէտէն թաշ չզգարմագ, վէ սէրէթան, բօլիր վէ ուր չրգարմագ ամէլյաթը վէ համիլէ գատընլարրն գօլայ տօղուրմալարը իչիւն ամէլյաթը լազմէյլի տախի իճրա էյլէտիկինի իլան իտէր։

Թապիպը մուսմիլյէհ հէր կիւն սապահլարը էօյլէնէ գատար, վէ ագչամլարը տախի սաաթ 10 սէնէ չուգտան սօնրա խանէսինտէ պուլընըպ, էրսպապը միւրաճաաթը գապուլ էյլէյէճէք տիր։ Ալաթը թէնսուիլյէ էմրաղընն եանի իլէթը էֆիրէնճիյէ իլէպէլ ռոուգեը վէ սիյանը էպեաղ վէ մէսանէտէ պուլընան թաշ խասթալըղընն թէտավիսինէ մէհարէթը ֆէվգէլատսի օլուպ, հյնը վէլատէթտէ վէ եաստ սօնրատան հասըլ օլան թօքալըգարտան պաղըլարը բէք խաֆիֆ ամէլյաթլա թէտավի, վէ սընրը խասթալըղը, սարա վէ չօճուգարա արըզ օլան հէվալէ վէ իհթինագը բահմ վէ պունարա տարը էմրաը սարէրնին թէտավիսինտէ տէ իպարաը մէհարէթը մախսուսէյի հաիպ օլուպ, միւրաճաաթ իտէճէք խասթալարը խօչնուտ օլաճագլարընա շիւսէհ եօգ տըր։

ՋՂԱՑԻՆ
ՀԻԻԱՆԴԻԹԻՆԷ
Լանդոն-Բէրլին-Արէանթոթէդ
Գլխու ցաւ-Զգայնութիւն-Գնդատութիւն
Բոլորվին կը բուժին
ՊՈՄԻԻՌՏԸ ԲՈՂԱՍԻՈՒՄՈՎ
Թուրունջի կեղեւով խառն
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ժ. Բ. ԼԱՌՕԶԷ
(դեղագործ)
J. P. Laroze
2, փողոց Լիոն-Սէն-Բօլ, 2
ԲԱՐԻՋ
Այս օշարակն, զոր կը յանձնարարեն աշխարհիս ամենէն նշանաւոր բժիշկը ամեն տեսակ ջղային հիւանդութեանց համար, կը գտնուի ամեն լաւ դեղատանց մէջ։

EMULSION SCOTT
(ՍԿՈՏԻ ՕՀԼԵՐԵԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅՈՒՅՑ ԻԻԶ.
Իրոֆոսֆիտ ոգ ջով Ի սոպոյով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՆԻՆԻ,
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մորի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններն ունի, իրոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշտանգը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաձութիւնը
Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժահամ ու հոտ չունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։
Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Սթամպոլ ամէնթէսի Համիդ վէ Հիրցել

GRANDS MAGASINS
DE
LOUVRE
ՄԱՂԱԶԱՅԸ ՔԷՊԻՐ
ԼՈՒՎՐ
ԹՈՊԿԻՐՈՒՍ ՎԷ ՇԻՐԳԷՔԻ
7-8, ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ. ՀԱՃՕՐՈՒԼՕ ԶԱՐՇԸՍԸՆՏԱ, 7-8

Մատամ.
Հոկտեմբերին 30ընճը բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն
ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻ
Վէ
ԹԷՐՄԻԼ ԵԷՆԻ ՄՕՏԱ. ԴԸՇ ԷՄԹԱԼԱԲԸՆԸՆ
ՊԷՕՅԻԻՌ ՍԱԹԸՇԸ
պայլայամաղընը սիպէրէ պէյան իտէրիպ։ Մաղազամբրա հէնուզ վասրլ օլան էմթաա՝ գյրտէքիլէրտէն միւրէքքէպ տիր։ Իրէքլի գուժաղլար, բըլիչ, գատիկ, տիպ վէ ֆանթէզի եուլը գուժաղլար, եէնի մօտա գուժաղլար, ջուխա, նիմ հազըր գօսթիւմէր, էնվաի խարճլար, ֆրանժ, կալօն, մօթիվ, կարնթիւր իչիւն թիւլէր, ֆիչիւէր, սօրթի տէ պալ, մանչօնլար, Լուվրընն գօրսէլէրի, օմայրէլալար, անգալար, մէնտիլէր, հէր նէվի թիւլ վէ տանթէլալար, գրավաթ վէ սաիր խայլի էմթաալար։
ԼՈՒՎՐ մաղազաընընն գատընլար իչիւն ինթիրեսա իթտիկի գուժաղլար, զայէթ նէֆիս վէ էն ալչա ճինսէրուէն օլուպ, Բէքմիլ էմթաասընը էն միւքէմմէլ ֆապրիգալարտա իսալ իթտիրտիկի կիպի, ճինսէրիինին էյիկիկնէ վէ ֆիյաթլարընընն էհվէնկէթինէ հիշ պիր մաղազա մուսապէգաթա չզգամագ։
Բաղվէթլու միշթէրիլէրիմիզէ տայմա պիր ֆէտաքեարլըգ իթմէք արզուսընտա օլուուղմզդտան, իչպու Սէրկիի Ուսումի էնսասրնտա օլան ֆիյաթլարրն էհվէնկէթինէն մուատա, 30 ղրշ.տան զկյատէ բէչէն գաչէ իլէ էմթաա իչթիրա իտէն միշթէրիլէրիմիզէ եիւզտէ օն ղրշ. իքրամ իտէճէկկիմիզի տախի պէյան իտէրիպ։

Մաճառը Տօգթ. Տանիել Բէքզինին հիւթիւմէթ թարաֆընտան թաստիգ վէ նէզարէթ օլընան աչրխանէսինին
ԹԱԶԷ ԱՇՏԸՍԸ

Իչպու հայվան աշընը՝ պիհիթիւն ունէ թազէ գալբով, քէսիլէն հայվանին պիշիւմէն ազալարը հիւթիւմէթին պիր պաթթա հէքիմի թարաֆընտան թէտագիգ ու թէնթիթշ օլունար գտան վէ հիկպիր խասթիրը օրմաղը թաստիգ իտիլիքտէն սօնրա մէգքիւր-աշը իթթա վէ թէսլիմ օլունը։

						Ղրշ.
	3— 4	տէֆթա աշըլմամաղա	քեֆֆի	1	գալէմ	7·50
պէհէրի	3— 4	» »	»	10	»	6
	15 - 20	» »	»	1	»	30
	50	» »	»	1	»	70
	100	» »	»	1	»	120
	1000	» »	»	1	»	1100

Ֆիյաթլա Մ. Լէոն Ֆրիմանընը նէզարէտնտէ ֆիրուխթ օլունը։
Ուսումի տէբօզիթօսը՝ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլաա Աղա-Ջամինտէ 169 նուամերօրը ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ. ԷՖԶԱՆԷՆԷՍԻ ՏԻՐ։

Գ. ՍԹՐՕՆԿԻԼՕ
Գալաթատա Վօյվոտա սօգաղընտա թրամվայ սթասիօնընընն իթթիսալինտէ Ն՝ 111—113։
ԳԸՇ ԷՄԹԱԼԱԲԸՆԸՆ ՊԷՕՅԻԻՌ ՍԱԹԸՇԸ
Պու տէֆա մէգքիւր մաղազատա պուլընան էմթաալար՝ զայէթ էհվէն ֆիյաթլա սաթրլմագտա տըր։ Շէօյլէ քի,
Բէթէն վէ ֆանէլա վէ գրէթօն վէ բրքէլի պէյազ վէ բէնքլի կէօմլէքլէր, հէր պոյ ալչա ճինս եագա վէ գօլչագլար, սօն մօտատատ օլարագ էվրօբանընն պիրինճի ֆապրիգալարընտան պէօյիւք չէշիտ գրտամթլար, Տօգթ. Եակէր Նէվինտէն վէ սաիր Նէվէրտէն բամպուգը, եուլը վէ բէնկլի ֆանէլալար, էրքէք վէ գատրն իչիւն էնվաի բամպուգ վէ եուն վէ իրքէքի չօրապալար, սաֆի եուն պէյազ վէ բէնկլի գարեօլա էօրթիւլերի, էրքէք վէ գատրն իչիւն իրքէքի վէ եունը չէմսիչէր, Ֆրանսզ մատամբօլը, մէթրօ իլէ եուն վէ բէնկլի ֆանէլալար, գրէթօն վէ բրքէ կէօմլէք, քէթէն վէ իրքէքի էնվաի մէնտիլէր, էրքէք վէ գատընլար իչիւն կիւտէրի էլտիվէնլէր, ալչա ինկիլիզ ասգբլարը, թիւթիւն վէ բարա ճըզտանլարը, պաոթօնլար, եալըգլը տիւյմէլէր, գրավաթ թօրլուլարը, էնվաի գօգուլար, Ֆրչալար վէ սաիր եէպսէլէր։
Իչպու սաթըշ՝ հոկտ.ին 23ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն պաչամըշ օլուպ, հէր մալլէրին իւզերինտէ տախի ֆիյաթլարը նուամբրալար իլէ վազ օլունմըշ տըր։
ԱԳՉԷ ԲԷՇԻՆ